ANUL X No. 2983 — Ediția de seară — DUMINICA 26 OCTOMBRE 1897

Abonamente
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc inainte
Un an in țară 30 leĭ; in străinătate 50 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ „ 13 „
Numărul 10 banĭ
In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administrația ziaruluĭ
Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „
La un mare număr de liniĭ se fac reducțiĭ din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).
Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ
Administrația PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Discursul d-luĭ Stătescu

Șase paginĭ
la fie-care ediție

Atitudinea Rusieĭ

Se comentează foarte mult atențiunea deosebită dată de către țarul Rusieĭ regelui nostru. Cercurile politice sînt nedomirite, ele se întreabă dacă nu cum-va o apropiere se va face între Rusia și Romînia și dacă predilecțiunea noastră pentru tripla alianță nu va lua sfîrșit.

Faptul, în adevăr, este cu atît maĭ important cu cît acel care a rupt maĭ întîiŭ ghiața n'a fost regele miceĭ Romînii, ci împăratul mareĭ Rusiĭ; împăratul este acela care face primul pas și întinde cel d'întîiŭ mîna regeluĭ Carol, iar primirea făcută trimișilor țaruluĭ a putut autoriza tot felul de comentariĭ.

Nimeni nu știe ce interpretare să dea faptelor petrecute căcĭ, în adevăr, este greŭ de pătruns în misterul hotărîrilor împărătești; ceea-ce, însă, se poate afirma cu siguranță, e că demonstrația împăratuluĭ rusesc este răspunsul fățiș la o îndelungată și asiduă intervențiune diplomatică a cabinetuluĭ nostru.

Este cunoscut în lumea politică cum că, dacă d. Sturdza n'a putut zmulge de la Turcĭ nicĭ o concesiune în Macedonia și dacă mitropolitul Antim n'a fost recunoscut, toate acestea se datoresc numaĭ Rusieĭ. Rusia a împiedicat în tot-d'a-una să se acorde avantagiĭ Romînieĭ și cum sultanul pune maĭ mult preț pe bunele dispozițiunĭ ale țaruluĭ tuturor Rusiilor de cît pe amiciția noastră, era indicat că succesul nostru va fi negativ.

Dar domnuluĭ Sturdza îĭ trebue neapărat o izbîndă cît de aparentă, cît de neînsemnată în chestia macedoneană, de aceea d-sa a făcut marĭ stăruințe pe lîngă Curtea din Petersburg, s'a rugat, a implorat, și într'o bună dimineață, a văzut că dispozițiunile Rusieĭ s'aŭ schimbat.

Aceasta s'a întîmplat acuma în urmă, nu atîta pentru a ceda rugăminților d-luĭ Sturdza dar, pentru că cercurile conducătoare rusești aŭ fost încunoștiințate despre toată agitația puternică în potriva Ungarieĭ și de neîncrederea pe care a început să ne-o inspire tripla alianță. Țarul și cancelarul Rusieĭ aŭ trebuit să'șĭ zică, cu drept cuvînt că acuma e momentul favorabil pentru a schimba dispozițiunea spirituluĭ public în Romînia, fie prin acte demonstrative, precum cel de la Iașĭ, fie renunțînd a ne maĭ pune piedicĭ în Macedonia.

Se vede că D. Sturdza a dobîndit convingerea cum că Rusia va înceta, în sfîrșit, cu opozițiunea sa în chestia macedoneană, căcĭ *l'Indépendance Roumaine*, care este cu totul devotată primuluĭ ministru, scria zilele din urmă: «Dacă d. Sturdza nu va putea să se prezinte Camerilor, cu chestia episcopatuluĭ macedonean rezolvată, atuncĭ el va trebui să se retragă» Această propozițiе a ziaristuluĭ sturdzist, atrage după sine, ca o concluzie riguros logică, propoziția cea-stă-l'altă: «Dacă d. Sturdza va putea să se prezinte înaintea Camerilor cu un succes în chestia macedoneană, el va trebui să rămîie.»

Așa dar, cînd ziarul ministerial se angajează cu o atît de categorică declarațiune și cînd el arde cu atîta hotărîre corăbiile d-luĭ Sturdza, neapărat că primul ministru trebue să fi dobîndit convingerea cum că Rusia l'a iertat în fine.

Insă această chestie este prea importantă pentru ca să n'o tratăm maĭ departe.

Const. C. Bacalbașa

SATIRA ZILEI

Țal că plec

Regele a plecat de la Iași, a lăsat orașul gol de prezența sa costisitoare și decĭ gol și de banĭ. La birt cînd plata întîrzie strigĭ: *țal că plec!* La Iași, toțĭ furnisoriĭ carĭ aŭ colaborat la primirea „majestăților lor", în loc ca să fie mulțumițĭ numaĭ cu această deosebită cinste, aŭ dat năvală la primărie strigînd: *„țal că a plecat"!* E ușor a zice *țal*, dar e maĭ greŭ de făcut această operațiune și maĭ ales cînd cu plecarea suveranilor aŭ plecat și gologaniĭ din lada de fier a primărieĭ.

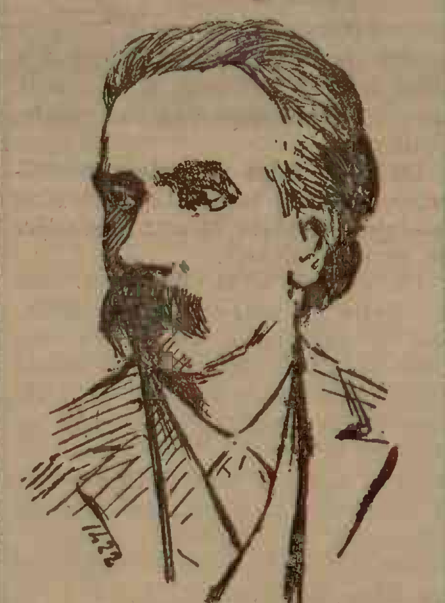
D-l Gane însă tot e mulțumit. *Fie că face*, își zice bătrînul prieten al d-luĭ Ianov, care altă dată cînta:

Ich bin von Kalikenberg
Tocmaĭ din Berlin alerg

E vorba că furnisoriĭ sînt de altă opinie.

Periplizon.

Const. W. Hegel

Statuarul căruia îĭ se datoresc monumentul de la Rezboenĭ și remarcabilele basoreliefurĭ pe care le reproducem azĭ. E de șapte anĭ în țară, adus de d-l V. A. Urechie din Paris. Fost elev al luĭ Joufroy și Colet. E profesor la școala de bele-arte și la școala de meseriĭ.

Luĭ îĭ se datorește statuia luĭ Miron Costin *din Iașĭ pe care am reprodus-o în unul din numerile trecute.*

Conspirația de la d. Costinescu

(Un mare salon, parchetat; la candelabru numaĭ treĭ focurĭ aprinse; din platfond atîrnă un Drapel.... *incolor. Ușa se deschide și două umbre se furișează în salon, după care urmează un vuet scurt—ușa s'a închis).*

Ceĭ din salon: Aaaa! *(uimire generala).*

D. Costinescu: Iată-l, domnilor; e la postul său!

Ceĭ din salon: Să ne vorbească, să ne vorbească verde...

D. Costinescu: Verde a fost toată viața: și pe banca ministerială, și pe banca opozițieĭ...

D. Delavrancea: (luandu-i cuvintul din gura) ...Și la banca generală! *(risete intre conspiratori).*

D. Costinescu: Să fim serioșĭ, d-lor, căcĭ și situația e serioasă. Să dăm cuvîntul d-luĭ Stătescu....

Maĭ multe voci: Să-ĭ dăm și guvernul! *(Aplauze).*

D. Costinescu: Liniște, d-lor! Să procedăm sistematic. D. Stătescu are cuvîntul.

D. Eug. Statescu: (isi desfasura capul si gatul de o serie de turbanuri; scoate o cutiuta si inghite 2—3 pastile): Am venit, d-nilor, în mijlocul d-voastră...

Maĭ multe voci de conspiratori: Aĭ venit, te-am văzut și aĭ învins!

D. Eug. Statescu: Ziceam că am venit în mijlocul d-voastră pentru că acĭ văd vlaga partiduluĭ și la guvern plaga partiduluĭ! *(Urale entuziaste. D. Em. Porumbaru isi scoate pieptii inainte si tuseste a la Berbantoglu).*

D. Eug. Statescu (continuand): „Mens sana in corpore sano", a zis un bătrîn magister. Ceĭ cu musca pe căciulă ar trebui s'o înțeleagă....

D. Delavrancea: Bîzzz! Bîzzz! Bîzzz!

D. Costinescu: Ce facĭ tu acolo, Barbule?

D. Delavrancea: Am prins'o!

D. Costinescu: Ce aĭ prins?

D. Delavrancea: O musculiță pe căciulița d-luĭ Stătescu! (Conspiratoriĭ izbucnesc în rîsete. D. Stătescu se încruntă).

D. Costinescu: Barbule, tu nu te maĭ lașĭ de ghidușiĭ! O să te pun la colț. Vă rog, să rugăm pe d. Stătescu să continue.

D. Eug. Statescu: Cred, d-lor, că sînt expresiunea sentimentuluĭ unanim al acesteĭ adunărĭ, cînd voiŭ spune Majestățeĭ sale:

— Sire, sîntem gata să luăm guvernul....

D. Em. Porumbaru: Maĭ just e să *reluam* guvernul...

D-nii Delavrancea si Xenopol (isi dau cu cotul si tusesc: Hm, hm!)

D. Eug. Statescu: De-ocamdată însă eŭ voiŭ renunța la prezidenția Senatuluĭ, pentru că trebuie să plec pe două lunĭ la Nița.... *(D. Statescu scoate cutiuta si inghite trei pastile).*

(Tablou intre conspiratori).

D. Delavrancea: Sînt bune hapurile, șefule?

D. Eug. Statescu: Bune, Barbule!

D. Delavrancea: Da alea pe carĭ le înghițem noĭ, îs rele ale draculuĭ, șefule!

D. Eug. Statescu: Răbdare, Barbule, ora triumfuluĭ se apropie. Adio!

D. Delavrancea: Să ne scriĭ de la Nița!

Sulivan.

Mommsen despre Austria

Lupta națională. — Manifestul universităților germane. — O scrisoare a luĭ Th. Mommsen

Germaniĭ din Austria duc o crîncenă luptă națională. Dreptatea este neapărat de partea celor-l'alte naționalitățĭ carĭ nu vor de cît să fie egal îndreptățite cu nemțiĭ, pe cînd aceștia luptă pentru prioritate, pentru ca să'șĭ menție stăpînirea peste Polonĭ și Cehĭ.

Dar în lupta aceasta a lor, dusă cu cele maĭ aprige mijloace, germaniĭ austriacĭ aŭ un sprijin puternic în frațiĭ lor din imperiul Germanieĭ. Va fi încă în amintirea cetitorilor manifestul universităților germane, în favoarea nemților din Austria. Am recomandat atuncĭ și recomandăm și acum oamenilor cu vază din țara noastră, purtarea germanilor din imperiŭ față cu ceĭ din Austria, căcĭ există o mare asemănare în relațiunile dintre aceștia, și acele dintre noĭ și frațiĭ noștriĭ de peste munțĭ.

Zilele acestea ziarul vienez *Neue Freie Presse* a publicat o scrisoare datorită — după cum zice ea — unuia dintre ceĭ maĭ străluciți savanțĭ aĭ Germanieĭ. Scrisoarea era semnată *Th. M.* Enigma era ușoară de rezolvat, căcĭ cine nu cunoaște pe marele romanist, pe celebrul istoric Theodor Mommsen?

*

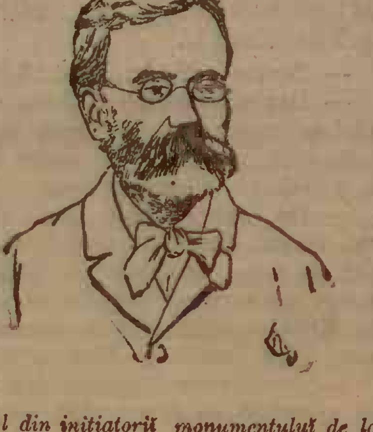
Celebrul septegenar scrie cu focul și patima unuĭ tînăr de 20 anĭ, iată cîte-va pasagiĭ maĭ importante din scrisoarea sa:

„Credeți-mă, că tocmaĭ după cum Germaniĭ din Austria privesc spre Germania, Germaniĭ privesc spre Austria... Am crezut după toate evenimentele istorice carĭ s'aŭ desfășurat, că Alpiĭ din Tyrol și Salzburg vor rămîne munțĭ nemțeștĭ, că Dunărea va rămîne așa de germană ca și Rinul, și că mormintele luĭ Mozart și Grillparzer vor rămîne tot așa de germane, ca și acele ale luĭ Schiller și Goethe. Ne este, vaĭ!, cu neputință să vă ajutăm. Berlinul nu e Viena, și fie-ce mare stat trebue să-șĭ ajute singur...

Fițĭ unițĭ, e vorba de totul, e o luptă pe viață și pe moarte, o luptă din care trebue să iasă triumful civilizațiuneĭ germane".

Pol.

V. A. Urechie

Unul din inițiatoriĭ monumentuluĭ de la Rezboenĭ—precum este și al multor alte monumente comemorative. E prea cunoscut și prea de multe orĭ am vorbit de el, ca să ne maĭ întindem acĭ asupra persoaneĭ sale politice și literare.

CULISELE POLITICE

Discursul d-luĭ Stătescu

Acum e timpul combinațiilor. In fie-care seară se țin consfătuirĭ și se caută a se pregăti viitorul guvern.

Părerile însă sînt atît de împărțite în fie-care tabără liberală, în cît cu greŭ credem că se va putea ajunge la formarea unuĭ minister cu probabilitățĭ de viață lungă.

In tabăra drapeliștilor

Ceĭ grupațĭ în jurul *Drapeluluĭ* aŭ ținut, după cum am spus, maĭ multe consfătuirĭ pentru a se înțelege în privința atitudineĭ față de guvern.

Dintre aceste consfătuirĭ cea maĭ importantă a fost aceea ținută Miercurĭ seara la d. Emil Costinescu. Pentru prima dată d. Stătescu lua parte la o consfătuire politică a drapeliștilor.

Două curente

Grupul d-lor Costinescu, Lascar, Delavrancea, etc., carĭ voesc ruptura cu sturdziștiĭ și cantacuziniștiĭ aŭ căutat să împingă pe d. Stătescu la declarațiunĭ formale în această privință și eraŭ gata să'l proclame candidat al lor la președenția consiliuluĭ.

D. Giani, P. Grădișteanu și alțiĭ nu doresc însă o ruptură cu elementele carĭ sprijinesc actualul guvern. Aceștia vor schimbarea direcțieĭ și nu se mulțumesc cu schimbarea primuluĭ ministru.

Discursul d-luĭ Stătescu

D. Eugen Stătescu a simțit situația și temîndu-se că dacă ar porni pe calea d-lor Costinescu, Lascar, etc., ar putea să producă o sciziune chiar între aurelianiștĭ, s'a ridicat și a ținut un discurs foarte cumpătat.

D. Stătescu a spus cam următoarele:

— „D-lor, situația este foarte serioasă. Eŭ cred că dacă pînă azĭ partidul liberal s'a prezentat așa de răŭ, cauza a fost că nicĭ unul din guvernele ce a dat nu a fost susținut de întreg partidul. Și nu putem să salvăm onoarea partiduluĭ de cît dîndu-ne cu toțiĭ mîna și punîndu-ne din răsputerĭ pe lucru.

Putem sa dorim si sa cerem schimbarea sefului guvernului, care a dat intr'adever dovezi ca nu poate sa raspunza acestei insemnate insarcinari, dar nu e bine sa rupem cu o parte din partid.

Credețĭ oare că am fi maĭ tarĭ dacă am forma guvernul numaĭ cu un grup din partid? Eŭ cred că nu. Și vina cea maĭ mare pe care ĭ-o fac eŭ d-luĭ Sturdza, este tocmaĭ aceasta, că nu ține seamă de o parte a partiduluĭ. Eŭ nu voiŭ sprijini o asemenea politică și tocmaĭ pentru ca să dovedesc că nu daŭ concurs intereselor de grup, voĭ declara îndată ce se va deschide Senatul, că nu primesc președenția, căcĭ nu vreaŭ să am aerul că părtinesc un grup al partiduluĭ contra celor l'alte.

Impresia

Discursul acesta al d-luĭ Stătescu a turnat apă rece peste toțĭ ceĭ carĭ așteptaŭ cu totul alt-ceva.

D. Stătescu vrea șefia nediscutată, iar nu președenția unuĭ guvern, care nu va putea trăi de cît, cel mult, treĭ lunĭ.

Președintele Senatuluĭ nu voește să înceapă lupta în contra guvernuluĭ pînă ce nu va fi sigur că el va profita din această luptă și încă astfel ca să apară în fața lumeĭ, în același timp, și ca omul providențial care a salvat partidul.

Nu era asta socoteala majorităței celor carĭ veniseră la întrunire dar s'aŭ găsit acolo și uniĭ carĭ s'aŭ bucurat de atitudinea d-luĭ Stătescu. E probabil că această atitudine va da naștere uneĭ schimbărĭ de atitudine și în gruparea drapelistă.

Rep.

Lingușitorul

D. Dimitrie Sturdza șĭ-a încercat norocul încă odată; și l'a încercat la Iașĭ lingușindu-se împrejurul regeluĭ, înălțîndu'ĭ laude și scoborîndu-se pe sine.

La banchetul de gală, șeful partiduluĭ liberal și al guvernuluĭ a ridicat paharul și a închinat pentru rege. Dar d-sa nu s'a mărginit a rosti o cuvîntare de circumstanță, demnă în banalitatea eĭ, sobră de lingușelĭ, leală dar mîndră precum se cuvenea. D-sa—credincios uneĭ vechĭ deprinderĭ—a ridicat paharul și a plecat capul, și a încovoiat spinarea, a băut nu pentru Carol I regele Romînieĭ, ci pentru Carol I *binefacatorul* Romînieĭ; a tratat țara ca pe o mizerabilă, ca pe o nenorocită care dacă trăește, aceasta o datorește numaĭ milosteniei regale, pomeneĭ de binefacerĭ revărsată de pe tron peste țară.

Regele însușĭ s'a îngrețoșat de atîta slugărnicie în cît el însușĭ a înțeles cît de mic este omul capabil de atîtea platitudinĭ. Atîtea laude exagerate, atîtea urărĭ fără măsură, atîtea prosternărĭ fără demnitate l'aŭ scîrbit, în sfîrșit, pe Carol I, așa că, cu răceală a ascultat întreg toastul și tot cu răceala tăcereĭ i-a răspuns.

D. Sturdza a crezut că va stoarce de la regele ud răspuns demonstrativ care să poată fi exploatat în favorul cabinetuluĭ, dar geaba: regele a tăcut.

Și: „Tăcerea regilor este căderea ministerelor!"

Dragoș

Monumentul de la Rezboenĭ

Schiță făcută după planurile puse la dispozițiunea noastră de d-l Hegel.

A se vedea în corpul ziaruluĭ amănunte foarte interesante din articolul de reportaj: „Decorarea luĭ Ieszenszky în Camera maghiară".

CARNETUL MEŬ

Proprietariĭ

A venit sfîntul Dumitru!

Sfîntul Dumitru are, ca și sfîntul Gheorghe, privilegiul de a strica rînduiala generală, de a deranja liniștea familiilor, de a scoate la lumina zileĭ toate troacele gospodăreștĭ, toate saltelele cu hărțĭ geografice ca și toate scaunele cu treĭ picioare.

Ba, pot spune, că sfîntul Dumitru este ceva maĭ hain de cît colegul săŭ de la 23 Aprilie! Aceasta este opinia generală a tutulor chiriașilor, aceasta este și opinia mea chiriaș și ziarist de profesie.

Dar ceea ce mă înspăimîntă maĭ răŭ de cît toțĭ sfințiĭ calendaruluĭ în stil vechiŭ, sînt d-niĭ proprietari de imobile urbane, aceĭ negustori de igrasie și întunerec, amabiliĭ burtăverzĭ carĭ știu scoate aur din cărămizile umede și din odăile fără aer.

In această privință Bucureștiĭ ocupă o pozițiune excepțională pe planeta noastră. Căcĭ nicăierĭ ca în Bucureștĭ casele de locuit nu sînt maĭ rele, maĭ vechĭ și maĭ scumpe; nicăierĭ proprietatea urbană nu produce foloase maĭ marĭ și nicăierĭ chiriașiĭ nu locuesc în maĭ mizerabile ruine.

De aceea, în ajunul onomasticeĭ aceluia care zace în cripta de la mitropolie, nu pot da contimporanilor meĭ Romînĭ un maĭ bun sfat de cît acesta: „Devenițĭ proprietarĭ urbanĭ!"

Și aceasta cu un îndoit scop.

Primo: *pentru ca să nu fițĭ exploatațĭ de alțiĭ.*

Secundo: *pentru ca să puteți exploata pe alțiĭ.*

C. C. B.

REZBOENI

La 27 Octombrie, se va dezveli cu solemnitate monumentul ridicat de ofițeriĭ regimentuluĭ Războenĭ, în amintirea sîngeroaseĭ bătăliĭ de la Valea-Albă, numită de atuncĭ Războenĭ.

Războenĭ nu însemnează o victorie strălucită ci o luptă eroică. La Războenĭ Moldoveniĭ n'aŭ cîștigat o bătălie, aŭ dat însă cea maĭ neîntrecută dovadă a curagiuluĭ și a jertfeĭ pentru țară.

Numaĭ 10.000 aŭ luptat cu treĭ armate dușmane numeroase, cu peste 150,000 de dușmanĭ. Aŭ pierit mulțĭ, dar toțĭ aŭ murit cu arma în mînă apărîndu'șĭ țara, nevestele și copiiĭ.

Războeniĭ sînt una din acele învingerĭ carĭ prețuesc maĭ mult de cît victoriile strălucite, una din acele învingerĭ în care se arată întreg curagiul și întreaga credință a unuĭ popor.

La Războenĭ aŭ dovedit Moldoveniĭ că sînt hotărîțĭ să-șĭ apere țara cu prețul viețeĭ lor și că preferă moartea uneĭ viețĭ robite.

Războeniĭ ne explică cum aceste două țărĭ micĭ și sărace aŭ putut să fie scut Europeĭ în contra hoardelor barbare, în contra înspăimîntătorilor turcĭ. La Războenĭ aflăm cum știaŭ să lupte strămoșiĭ noștri, puținĭ la număr și cum mureaŭ dar nu fugeaŭ din luptă.

Monumentul de la Războenĭ, e monumentul vitejieĭ, după cum monumentul de la Călugărenĭ e monumentul biruințeĭ.

*

Lupta de la Războenĭ s'a dat la 26 Iulie 1476.

Ștefan cel mare, care știa că turciĭ pregătesc o nouă năvălire și că însușĭ sultanul Mohamed se va pune în fruntea armateĭ, ca să răzbune groaznica învingere suferită de armata sa la Racova, scrise să ceară ajutor Ungurilor, Polonilor, Papeĭ și republiceĭ Vențiene.

Papa îĭ trimise cuvinte frumoase, republica Vențiană făgădueli, Unguriĭ îĭ impuseră să se supue lor, iar Poloniĭ trimiseră armate la granița lor pentru ca s'o apere de năvălirea turcilor, dacă aceștia biruind pe Ștefan ar încerca să treacă în Polonia.

In toate părțile Ștefan nu întîlni de cît șiretenie, prietenie falșe, umilire.

Veciniĭ exploataŭ vecinic situația geografică a țăreĭ noastre.

Atît regele Ungarieĭ cît și craiul Polonieĭ aŭ cercat să profite de desavantajul situațieĭ geografice a țărilor romîne și pentru că acestea eraŭ cele dintîĭ expuse loviturilor turceștĭ aŭ făgăduit ajutor numaĭ în schimbul propunereĭ.

Ștefan a făcut act de supunere și cătră Ungurĭ și către polonĭ. Invingătorul se pleca către învinșiĭ săĭ pentru ca să-șĭ apere țara amenințată de hordele luĭ Mohamed.

Ștefan voia să fie cel puțin sigur că, atacat de turcĭ nu va fi atacat și de ungurĭ și de polonĭ.

Atîta a și cîștigat, căcĭ de ajutorul ostășesc de care se legaseră toțĭ regiĭ și domniĭ creștinĭ să i'l dea, nicĭ pomeneală n'a fost în ziua primejdieĭ.

Turciĭ aŭ avut însă ajutoare. Și e greŭ și e dureros s'o spunem, Munteniĭ noștri aŭ format avant-garda ordiilor musulmane.

Vecinica și ticăloasa luptă pentru tronul țăreĭ a pus aceste țărĭ surorĭ în luptă.

Cîte strălucite biruințĭ n'ar fi încununat fruntea luĭ Mihaiŭ și a luĭ Ștefan, ce mare ar fi fost Romînia și cît ar fi însemnat ea dacă Ștefan și Mihaĭ ar fi dus după dînșiĭ Munteniĭ și Moldoveniĭ, pe toțĭ frațiĭ romînĭ pentru apărarea neamuluĭ.

Desunirea, lupta dintre frațĭ a dat însă acestuĭ popor multe zile de gloriĭ dar nicĭ o zi de fericire. Invingător vecinic, vecinic și sub ceĭ maĭ neîntrecuțĭ căpitanĭ el a trebuit să facă acte de supunere către veciniĭ pe carĭ îĭ strivise sub călcîiul săŭ biruitor.

*

Singur, numaĭ cu zece miĭ de oamenĭ—căcĭ mulțĭ dintre ceĭ maĭ voinicĭ plătiseră cu viața isbînda de la Rachova—Ștefan porni spre Dunăre ca să împiedice pe turcĭ de a intra în Moldova.

Dar dintr'o parte Munteniĭ cu Laiot Basarab, din alta tătariĭ strîng mica luĭ armată și amenință s'o zdrobea-

scă. Tătarii pornesc jalea în țară și ostașii lui Ștefan încep să-l părăsească pe domn pentru a se duce să-și apere femeile și copii de fără-de-legile tătărești.

Atunci domnul hotărî să se retragă de la Dunăre. Bătu mai întîi pe tătari, îi goni pînă la Nistru și se întoarse spre turci. Cu 10,000 de oameni nu era posibil să dea piept în cîmpie armatei lui Mohamed. Se retrase dar în județul Neamțului și tăbărî oștirea în pădurea de la *Valea Albă*.

Indată ce se hotărî să primească aci bătălia, puse de se săpă un șanț în jurul pădurei, puse de se umplu șanțul cu copaci tăeți peste cari se puse pămînt. Ast-fel, se făcu adevărate baterii și aci își așeză tunurile sale.

La sosirea turcilor, artileria moldovenească începu un foc îngrozitor. Spaima și desnădejdea îi coprinse pe turci, în mijlocul cărora legenda nebiruitului Ștefan o sădise teribila bătălie de la Racova.

Sultanul simți că trebuie o sforțare extraordinară pentru ca să poată smulge victoria lui Ștefan. El însuși luă steagul profetului în mînă și înaintă în luptă.

Fanatismul musulman se deșteptă cu toată furia lui, la vederea steagului verde și hordele năvăliră asupra pădurei, care adăpostea acea mînă de eroi Moldoveni.

Un fapt de neîntrecută bărbăție îi aseamănă pe eroii de la Rezboeni cu eroii legendari! Pentru ca spaima și frica morței să nu-i facă a părăsi lupta, aŭ descălecat cu toții. El nu vroiaŭ să încredințeze agerimei vestiților cai moldoveni salvarea vieței lor, preferaŭ moartea dacă nu vor putea birui.

Aŭ murit. Da, aŭ murit! Dar despre cari luptători aŭ putut scrie cronicarii cu mai mare laudă?

„A rămas izbînda la Turci spune cronicarul Ureche și atît de mulți aŭ pierit cît aŭ nălbit poiana cu trupurile lor unde a fost rezboiul și mulți din boierii cei mari aŭ picat, și vitejii cei buni aŭ perit cu totul atunci și neivindu-se ajutor nici dintr'o parte, aŭ picat, *nu fieşte-ce-cum, ci până la moarte se apăra, nici biruiți de arme, ci stropșiți de mulțimea turcilor*".

Eroilor acestora li se cuvenea un monument. Memoria lor trebuia să fie vecinic lăudată, fapta lor să fie pururea amintită.

Din gloriile trecute se făuresc gloriĭ viitoare!

R.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din coresp. lui Chițibuș cu cititoarele sale)

Domnule Chițibuș,

Dacă tot, tot ce mi-aĭ scris, ar fi adevărat, pornit din inimă, mi-ași pleca capul și ți-ași spune: „iartă-mă". Dar cînd știŭ, cînd singur mi-aĭ spus că tot ce scrii în jurnal, scrii pentru lume și ești ca un actor pe scenă ce vreĭ să răspund actorului?

Intîi cînd am citit scrisoarea d-tale, mi-a venit să plîng și 'mĭ era necaz că ți-am scris așa, în cît te-am făcut să crezĭ ce-ai crezut! In urmă însă m'am gîndit și mi-a venit să rîd de mine. Ce lesne încrezătoare sînt, apoi am zis gîndurilor nebune: fugiți! și iacă-mă iarăși „Celesta" de erĭ... Dacă aĭ ști ce răŭ e să visezĭ și de odată să-ți aducĭ aminte că's visuri!

Nu, nu merit să-mĭ zicĭ că sînt rea: de unde știĭ tot ce m'am gîndit și tot ce-am făcut eŭ la teatru.

Să-ți fi surîs... eraĭ prea departe, nu m'aĭ fi văzut; de eraĭ aproape, nu știŭ zăŭ de n'ași fi făcut și eŭ „un coup de tête" și ți-ași fi aruncat vre-o floare din buchetul meŭ.

Și ce ași fi folosit să-ți surîd, să-ți fac vre-un semn, cum zicĭ: ți-ar fi spus inima că sînt „Celesta"? de unde știŭ eŭ, poate aĭ fi crezut că... e alta?

Și atuncĭ era de geaba...

De ce însă îți spun eŭ toate acestea?

Ca să rîzĭ, nu-ĭ așa, și să-ți zicĭ: „iacă, mi-am jucat rolul de minune. Un moment copila a uitat că sînt pe scenă și a plîns lacrimĭ adevărate." Dar... am plecat de la teatru, era așa frumos...așa frumos, păcat că nu-i adevărat.

Firește aĭ dreptul să fiĭ trist cînd vezĭ atîta răutate și ipocrizie în lume: dar eŭ?.. Un amic, unul singur aveam și acela după un an de prietenie, vine și-mĭ spune: „Suntem doi străini unul de altul!

E prea mult, prea mult.

Saŭ ce, de ce mi-ar fi dat mie să am noroc în ceva, de ce m'așĭ mai plînge. „Așa a fost să fie" și trebue să rămîn tot singură tot cu inima închisă.

Celesta

CRONICA

Spectacole populare

O veste pentru „bobor".

Direcția Teatrului Național a decis ca Duminică să dea spectacole populare.

O yes! Vorba turcului.

Și pentru-ca să fie într'adevăr reprezentații în gustul și potrivite cu înțelegerea poporului aceste reprezentații, direcția începe prin a pune poporul în imposibilitate de a citi măcar titlul pieselor.

Se va da, de exemplu: *Champignol*. Saŭ cum îĭ zice poporul *Campignol, Șampol, Șampignol*.

— Ce-i aia mă!

— Șampalion, nu vezi?

— Dar ce-i aia Șampalion?

— O fi ceva.

— Maĭ vezĭ c'o fi Napalion.

— O fi.

— Haĭ maĭ să-l vădem și noi pe Napalion!

Și la reprezentație:

— Care dracu-i Napalion?

— Ala cu barba 'n cioc, nu vezĭ că-i face și mutra.

— Tacĭ mă, că ăla pe care îl tund eĭ, doar o semăna cu Napalion ăl care a mers pînă la Muscali și a degerat de frig.

— Așa e mă.

— Da cîți dracu de Napaleonĭ aŭ fost pă lume? Uite și ăluia cu roaba tot Napalion îĭ zice.

— Dracu să-l ia, c'așa sînt ăștia de neam mare, să înmulțesc ca șobolanii de nu le maĭ daĭ de număr.

— Măĭ, da ce-mĭ pare curios e că nicĭ unu din Napalionii ăștia nu pleacă la bătălie. Uite unu îĭ dă cu vorba, altu îĭ tot face freza și ăl l'alt își scoate mutra.

— Te joci cu Napalion? umblă cu mahalavericuri neica, și trage lumea pe sfoară și cînd cu gîndu n'o gîndi, țop îĭ sare în spinare.

— Da măĭ, tocmaĭ așa cum fac și aĭ noștri la alegeri.

Da, spectacol popular!

Eu.

Stirĭ teatrale

La 19 Noembre încep reprezentațiile la Circul Sidoli. Am spus că trupa e sub conducerea d-luĭ Langer.

*

In iarna aceasta vor veni în Bucureștĭ maĭ mulțĭ artiștĭ celebri. Am vorbit despre reprezentațiile admirabilei primadone Darclée, ne rămîne să înregistrăm reprezentațiile ce vor da: celebrul tenor italian Tamagno, care a avut așa de colosal succes la Paris și reprezentațiile renumiteĭ cîntărețe René Richard.

*

Astă-seară la Palatul Atheneuluĭ se dă o reprezentație în beneficiul d-neĭ Maria Constantinescu. Se va juca „Năsdrăvăniile divorțuluĭ".

Litere-Arte-Ştiinţe

La 12 Octombrie ministrul de finanțe al Italieĭ Luzzatti, a deschis în Veneția lucrările nouluĭ institut istoric, care are de scop să publice documentele financiare și economice ale republiceĭ venețiene. Conducător al lucrărilor este senatorul și economistul Fedele Lampertico.

*

In urma propunereĭ maĭ multor egiptologĭ, guvernul egiptean a hotărît constituirea uneĭ liniĭ de tramway din centrul orașuluĭ pînă la piramidele din Gizeh. Stațiunea de lîngă aceste piramide va avea și o cafenea și un birt.

*

Se anunță că contele Tolstoĭ va pleca din Rusia spre a vizita marile orașe de pe continentul vechiŭ și noŭ. Tot odată ziarele rusești anunță că bătrînul scriitor a isprăvit tocmaĭ două romane din viața aristocrațieĭ rusești.

Un bucureștean pe zi

Oscar Spirescu

Fratele fotografuluĭ Spirescu și un tînăr artist plin de viitor. A studiat muzica la Paris, acolo s'a făcut cunoscut prin talentul săŭ muzical. A publicat multe romanțe și are încă multe lucrări în sertarele sale, intre care și o pantomină care s'a jucat în multe circurĭ Pariziane.

Romanțele luĭ Spirescu aŭ ajuns populare și de cele din urmă: *Romanța sărutatuluĭ* și *Lacrimĭ* am vorbit deja.

Băiat tînăr și simpatic, are viitorul larg deschis înaintea sa, dacă nu-și-o aduce aminte că Romînia e deja Orientul și că... lenea e o virtute în Orient!

Per.

VIAȚA BUCUREȘTEANA

— Teatrul Bulevarduluĭ —

De mult a dispărut soarele și zilele de iarnă întunecoase de mult aŭ sosit. Cu toate acestea, societatea bucureșteană — high-life — cum zic alțiĭ, d'abia și-aŭ orînduit casa și s'a așezat.

Dar dînsa dorește să petreacă și s'a hotărît să găsească distracțiĭ. Nu cum-va le va găsi la Teatrul Național care în zadar s'a încercat pînă acum să atragă lumea? Par'că maĭ bine îmĭ vine a crede că pînă vor începe soarelele, balurile, prînzurile și serbările intime saŭ de binefacere, ea va alerga la cafenele-concerte. Ea se bucură să petreacă o serată saŭ la Hugo saŭ, ca aseară, la theatrul Bulevarduluĭ carĭ într'adevăr se luptă pentru a oferi publiculuĭ un spectacol cît de original și, pot spune, aŭ reușit amîndouă.

Reprezentațiunile sînt din cele maĭ atrăgătoare și debuturile de la Hugo precum și cele de la teatrul Bulevarduluĭ a căruĭ inaugurare a dobîndit un succes strălucit, vor desmierda pe toțĭ aceĭ amorțițĭ de lipsă de petrecere.

Nu va fi seară să nu meargă lumea aleasă la Hugo să vază și să auză pe Valentine Petit și pe Lona Barisson precum și la teatrul Bulevarduluĭ quadrilul Batignolles, pe d-ra Fagette și pe d-na Helaris Tondant și ca să admire toaletele de iarnă lucrate cu o eleganță maĭ presus de ori-ce se poate închipui, toalete carĭ sînt niște adevărate capo d'opere datorite celor maĭ celebriĭ croitorĭ, croitorese și modiste, francezĭ saŭ romînĭ și care adaugă la spectacol un decor încîntător.

De pildă la Hugo, multe lojĭ eraŭ ocupate cu tot ce poate avea Bucureștiĭ maĭ ales. Am zărit pe doamna Gr. Cerkez, îmbrăcată cu o rochie admirabil lucrată de satin albă, împodobită cu dantelă albă, căzînd ca o ploaie pe umere și pe bust; asemenea și d-na Zoe Soutzo, d-na Ana I. Floresco, d-na Alex. Ghika, d-na Maria Cerkez, d-na Vladimir Athanasovicĭ etc. etc., a căror eleganță greŭ e de descris.

La Bulevard d-na Henri Catargi, cu rochie de faille negru și gătită la cap cu o pălărie violetă numaĭ cu florĭ foarte originale; d-na Alecs. G. Floresco, născută Petrovitz Armis, rochia de mătasă pompadour pe care atîrna un boa de blană și cu o pasăre cu pene albastre de cea maĭ nostimă drăgălășie; d-na Lamotesco, doamna Colonel Capsa, rochie albastră fantaisie „fin de siecle"; d-na Al. Oresco, rochie de catifea „bordeaux" foarte bine închipuită de meșterul-croitor etc. etc.

Maĭ toțĭ cunoscuțĭ aĭ societățeĭ din București, aceĭ carĭ nu lipsesc la primele representațiunĭ, — printre carĭ aŭ am recunoscut pe d-l Petrovitz-Armis, D-triĭ Sc. și Al. Oresco, d-l Radu Vacaresco, d-l Alex. G. Floresco, d-l Henri Catargi, d-l R. Catargi, d-l R. Odobesco, d-niĭ Halfon, etc. etc., aŭ aplaudat și binoclat.

Serata s'a sfîrșit în mijlocul aplauselor entusiaste și meritate.

Bi-Noclu.

CARNETUL JUDICIAR

Divorțul mutuluĭ

Marcu e mut, chior, cu un stuf de păr în cap și cu altul sub vîrful nasuluĭ. Soția d-luĭ e din potrivă, spălată, pieptănată și încă păstrează urmele uneĭ frumusețĭ trecute, cu toată sărăcia pe care o trage de coadă de maĭ bine de patru zecĭ de anĭ. In asemenea împrejurărĭ, altul poate că n'ar fi avut pretențiĭ marĭ, ca soția să 'ĭ fie credincioasă, poate că multe ar fi trecut cu vederea.

Marcu însă, ambițios și iute din fire, cum a aflat că soția 'ĭ pune coarne, a dat fuga la tribunal și a cerut divorțul.

— De ce vreĭ să 'țĭ lașĭ nevasta? îl întrebă președintele.

— Ba ba ba, răspunse mutul.

— Cum ba? Dacă nu vreĭ să 'țĭ lașĭ nevasta, de ce aĭ dat hîrtiile la tribunal?

— Ba ba ba ba.

— Iar ba? Tăgădueștĭ, că aĭ dat hîrtie, dar asta nu-ĭ iscălitura d-tale? Vezĭ că știĭ carte.

— Ba ba ba ba.

— Tăgăduești și iscălitura?

— Nu tăgăduește nimic, intervine advocatul sfătuitor, nu maĭ îmĭ permit să atrag atenția tribunaluluĭ, că reclamantul e mut.

In urma acesteĭ explicațiĭ se găsește un tînăr care pricepe limba mutească. Acesta servește de interpret. Pus de tribunal interpretul întreabă pe Marcu, de ce 'și lasă nevasta.

Atuncĭ mutul se înverzește la față, ochiul i se injectează de sînge, tremură, cu un gest furios își arată soția, apoĭ se arată pe sine, și ridicînd brațele, cu degetele mîinilor resfirate 'și formează d'asupra capuluĭ două coarne enorme cu cîte cincĭ ramurĭ fie care.

— Nu o singură dată mi-a fost necredincioasă ticăloasa, ci de nenumărate orĭ, exprimă mimica mutuluĭ.

Apoĭ scoate un crîmpeĭ de frînghie din buzunar, îl arată tribunaluluĭ cu gesturĭ furioase, face un semn împrejurul gîtuluĭ, ridică la cer ochiul unic pe care îl are și scoate o limbă mare înaintea judecătorilor.

— Dar asta ce-ĭ? întreabă președintele.

— Vrea să spue că nevasta și cu amantul aŭ vrut să-l spînzure, explică interpretul.

— Boerilor, să nu-l credețĭ, că e mut, surd și prost, spune soția cu glas blajin.

— Ba ba ba ba, prst! prst! prst! strigă mutul făcînd gesturĭ năbădoiase la adresa soțieĭ.

Tribunalul pune capăt sceneĭ, amînînd procesul pentru altă zi ca să citeze martoriĭ propușĭ.

Condeiŭ.

ACTUALITATI

Lona Barison

Inainte de a deveni cîntăreață, subretă, călăreață, dansatoare etc. etc. excentrică, Lona Barison a fost actriță și baletistă în maĭ multe teatre americane și englezeștĭ. Inainte de a veni la Bucureștĭ, a trecut prin maĭ toate orașele marĭ ale continentuluĭ european, a ocupat toate ziarele marĭ, a debutat în cîte-va procese senzaționale germane, și— last not least— a făcut spaima cîtor-va archipudice consiliĭ comunale germane.

Intr'o bună zi, pe străzile Berlinuluĭ se vedeaŭ lipite placarte enorme pe carĭ era scris cu litere marĭ: *Five sisters Barison.* De la primul lor debut, cele cincĭ surorĭ, aŭ avut un succes nebun. Cu părul lor blond deschis, cu ochiĭ albaștriĭ și plinĭ de vioiciune, cu naivitatea lor copilărească și cu cîntecele lor englezeștĭ carĭ, ca și *All right* saŭ *Linger-Longer*, aŭ devenit în curînd populare, — cele cincĭ surorĭ,

carĭ pe deasupra semănaŭ una cu alta, de le-aĭ fi putut schimba, eraŭ par'că făcute să încînte pe vizitatoriĭ abtiațĭ aĭ marilor stabilimente de varietățĭ din metropolele europene.

Dintre cele cincĭ surorĭ însă, cea maĭ iubită, cea maĭ admirată, cea maĭ frumoasă și maĭ plină de grație era cea maĭ în vîrstă, Lona. Un tînăr aristocrat moștenitorul unuia din cele maĭ marĭ nume din Prusia și a uneia dintre cele maĭ marĭ averĭ din Germania, o îndrăgi. Cum devin lucrurile în asemenea cazurĭ, știm cu toțiĭ: într'o bună zi afișele de pe străzile Berlinuluĭ nu maĭ anunțaŭ de cît: *4 sisters Barison.* Frumoasa Lona fugise cu tînărul baron la Londra, pentru ca să se mărite. Părințiĭ și rudele dumnialuĭ nu voiră să admită această *mesaliance* — și de oare-ce tînărul, insista, numărară Loneĭ o respectabilă sumă, pentru ca să-ĭ aplice un *Clapstos* luĭ dumnialuĭ. Suma numărată, afișele din Berlin anunțaŭ iarăși: *Alle fuenf Schwester Barison sind wieder da* (Toate 5 surorile Barison sînt iarăși aci).

Dar Lona nu maĭ putu să stea multă vreme împreună cu tovarășele eĭ, ci despărțindu-se de ele, învăță călăria și inventă ca piesă de rezistență faimoasa scenă de dezbrăcare. In această scenă Lona întrebuințează tot șicul și toată rafineria uneĭ pricepute fice a Eveĭ, pentru a ne dezvălui rînd pe rînd toate grațiile și intimile frumusețĭ ale trupuluĭ eĭ sculptural.

In secolul nostru, al prudericĭ și ipocriziei, fatal era ca producțiunea aceasta a Loneĭ Barison să ridice

multe proteste, și maĭ ales părințiĭ orașelor germane, după ce aŭ sorbit cu nesațiu toate mișcările voluptoase ale Loneĭ-șic, — s'aŭ adunat în consiliu și aŭ hotărît— oprirea reprezentațiilor. Lona Barison a protestat, a făcut apel la tribunal, și a pus la grea încercare imparțialitatea magistraților.

Cu toată falșa pruderie a consilierilor comunalĭ nemțĭ, Lona rămîne tot Lona, și place tuturor amatorilor de ceva șic și ales.

Că a venit și la Bucureștĭ asta dovedește că știe unde plac briliantele și juvaerurile, obiecte în carĭ Lona excelează. A greșit însă blonda englezoaică, dacă a crezut că briliante și juvaerurĭ se pot obține cu grațiĭ și în capitala Dacieĭ trajane. Această capitală briliază în chiulurĭ, și s'ar putea ca goma noastră să se jidovească și să plătească: asemenea pentru asemenea, briliante falșe pentru falșe—dichisurĭ.

Abrac

Revista publicațiunilor

Un peu de ma vie— par *Henry Greville.* Un volum elegant în 8° de 259 de paginĭ. Editura librărieĭ pariziene Plon & Nourit, 3.50 volumul.

Numele scriitoareĭ pariziene care se ascunde sub pseudonimul deja celebru de Henri Greville e o chiezășie că un noŭ volum apărut sub aceeașĭ semnătură va fi tot așa de atractiv ca și cele-l'alte multe carĭ l'aŭ precedat. In această nouă lucrare scriitoarea își notează impresiunile copilărieĭ și ale tinereței sale și această expunere nu poate de cît să intereseze pe cititorĭ. Azĭ, publicul e setos de a ști detaliurile vietelor autorilor celebriĭ și oamenilor marĭ pentru că din aceste amănunte reiasă întreaga figură a artistuluĭ.

In deposit în *Sala noastră de depeșĭ.*

SERILE BUCUREȘTILOR

— Tomek —

Tomek or no Tomek! se întreabă filozoful nefericitul prinț al Danemarceĭ — și nu-ĭ maĭ dă de sap.

Tomek or no Tomek, ne întrebăm și noĭ — și numaĭ de cît facem stînga în pre la gangul luĭ *Bristol* și coborîm cele opt trepte, carĭ duc, nu la locașul de vecĭ, ci la locul nocturn al cehuluĭ Tomek.

Acum o să zicețĭ, d-voastră de coborît te coborĭ, da'ĭ vorba cum le urcĭ?

Asta-ĭ alt capitol......

O sumă de desemnurĭ și inscripțiĭ, în stil vechiŭ egiptean, ornează părețiĭ — razim atît de necesar vizitatorilor acestuĭ beciŭ, a căruĭ *umezeală* însă, nu duce la paralizie, ci cel mult la o... umezeală, cam tot în genul bereĭ.

Golașul, ridichea și quarghelul sînt în mare cinste și la ora 11 nemțiĭ și cehiĭ, carĭ țin ședință regulată, încep să intoneze:

Heil dir den Siegerschwantz!

Disperațiunea romînă își are și aci reprezentanțĭ fidelĭ, carĭ se topesc de cîte-orĭ *Madame* cîntă un duet pe țiteră cu soțul eĭ, care o supraveghează numaĭ cu un ochiŭ — pentru bunul motiv că cel l'alt îĭ lipsește!

Tomek e de părere că:

Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang
Der bleibt ein Narr sein Leben lang!

Aprobat și iscălit

Laŭt

MEMENTO

— **Sîmbătă**, *25 Octombrie, 1897* —

~~ Diseară delegațiĭ preseĭ bucureștene se întîlnesc la gară, de unde pleacă pentru inaugurarea monumentuluĭ de la Războenĭ.

~~ D. Sturdza își reia orele la ministerul de externe.

~~ Seara ședință la consiliul comunal.

Spectacole

Teatrul Național. — *Mîndrie și amor*, drama de Ohnet.

Teatrul Hugo.—Primul debut: Lona Barisson, debutul Valentine Petite, Carmencitta, Brebion, Sisters Mordon, și toată trupa.

Teatrul Boulevard. — Primul debut: *Line*, stea din Paris, Fagètte, Les cinq Batignolles, și întreaga trupă.

Sala Bragadiru: Concerte de orchestră.

Café Boulevard: Concertul orchestreĭ Weinberger.

Café Naționala: Concertul Capeleĭ de Dame.

FEL DE FEL

Femee făcută cîrnațĭ. — In Chicago face mare senzație un proces al unuĭ măcelar și cîrnățar Luetgert, care e acuzat că 'și-a omorît nevasta. Maĭ mult, acuzarea susține că Luetgert, pentru a se scăpa de cadavru, 'l-ar fi utilizat la facerea cîrnaților. Pînă acum juriul nu s'a pronunțat încă...

*

Cel maĭ mic bărbat. — Un călător în jurul lumeĭ a descoperit acum de curînd pe insula Anguilla, care ține de coloniile englezeștĭ, pe cel maĭ mic bărbat din lume. Bărbățelul acesta, negru ca abanosul, are o înălțime de 54 centimetri, e decĭ maĭ mic încă de cît faimosul admiral Dot. Greutatea sa este de 20 kilograme. Micul negru, care are maĭ bine de 30 anĭ, se bucură de cea maĭ bună sănătate.

Din Piteștĭ

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Barbariĭ și mușamale

In luna Maĭ individul Drăgușin bătînd pe găzaru Bica, acesta dete în judecată pe cel d'întîĭ. Cum însă sub-comisarul însărcinat cu predarea citațiilor are obiceiul să rupă asemenea înștiințărĭ și să încheie procese-verbale falșe, procesul se judecă fără ca inculpatul să știe și tribunalul local, prin sentința cu No. 352 din 97, con-

---

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No. 12

UCIGAȘUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întîia

Ușĭ încuiate

VI

Moartă!

Trebuia înainte de toate să'ĭ ascundă că Laura a fost asasinată.

— Maică-ta este foarte, foarte bolnavă! îĭ zise ea.

— Vreaŭ s'o văd.

— Nu'ĭ cu putință,

— Pentru ce?

D-ra de Lacroix-Marbourg nu răspunse.

Dar trebuia cu orĭ-ce preț să se îndepărteze copilul, nervos și impresionabil cum era, de acest tabloŭ înspăimîntător.

Cum să facă?,..

O ideie îĭ veni îndată Violetteĭ:

— Tată-tăŭ se găsește în prada unuĭ oribil atac de nervĭ, zise ea. Eŭ nu pot să părăsesc pe maica ta. Crezĭ de cuviință să'l lașĭ pe mîinile servitorilor?

Maria tresărĭ.

— Amîndoĭ, va să zică?... bolborosi ea perdută.

— Da, zise Violetta, amîndoĭ. Dar nu'ĭ momentul să ne perdem capul. Trebuie s'avem curaj. Du-te la tatătăŭ, căcĭ are nevoie de tine.

Maria alergă.

Cu asta izbutise...

Tatăl săŭ foarte bolnav? Amorul și d-zeul săŭ!,.

Ea alergă ca o săgeată.

Ce-avea mamă-sa?...

Va ști-o maĭ tîrziŭ, cînd Horațiu va fi maĭ bine...

După trecere de un sfert de oră ea nicĭ se maĭ gîndi chiar la dînsa.

Și, odată cu lugubrul cortegiŭ, ajunse și ea în camera marchizuluĭ.

— D-ră, zise Violetteĭ d. Bussus, care se afla deja lîngă patul Laureĭ, crezĭ că marchiza nu trebuie să primească și dînsa îngrijiri? Să'ncercăm, poate că'șĭ va reveni în fire... Poate că'ĭ posibil încă!...

— Vaĭ! zise d-ra de Lacroix-Marbourg, nu maĭ poate fi nicĭ o îndoială.

— Nu se știe!... Poate că o sincopă a adus-o în starea asta.

Poate că nu'ĭ cu desăvîrșire moartă încă!...

— Cum voițĭ. Putem încerca s'o reducem la viață.

Cîte-și-doĭ s'apropiară.

— D-ra face răŭ că s'atinge de d-na marchiză maĭ nainte ca justiția să fi permis, observă un bătrîn care, de la măritișul Laureĭ, se afla în serviciul familieĭ.

D. Bussus ridică din umerĭ.

In acest moment intră și d-rul Bordier.

Dînsul era un medic inteligent, tînăr — și făcuse studiĭ frumoase în spitalele din Paris.

Foarte palid și cu totul uimit, el făcu cîțĭ-va pașĭ spre pat.

D. Bussus îl văzu cel d'întîĭ.

— Ah! strigă el, vino iute, doctore!...

Ce nenorocire teribilă!... D. marchiz e nebun saŭ aproape. Șĭ noĭ, noĭ nu maĭ știm ce-o să devină!...

— Ce este? întrebă d. Bordier.

D. Bussus s'apropie de medic.

— Marchiza... bîigui el... Nenorocita... S'a omorît!...

Apoĭ, repede adaose:

— Poate că nu'ĭ cu desăvîrșire încă moartă!...

Nimenĭ pînă în prezent n'a îndrăznit s'o atingă... Examineaz-o.

— Dar vă înșelațĭ, zise îndată medicul și numaĭ după o aruncătură de ochĭ, ea nu s'a omorît!.,.

Bussus tresăltă.

Violetta se apropie...

— Nu'ĭ moartă! strigă ea. Ah! D-zeule, fiĭ bine-cuvîntat!...

D. Bordier însă îĭ micșoră bucuria.

— Mă înțelegețĭ răŭ, zise el.

— Ce atuncĭ?

— Nu știŭ dacă d-na marchiză maĭ posedă vre-o scînteie de viață. O cercetare maĭ amănunțită încă va spune-o.

Dar maĭ întîĭ certific că aicĭ nu'ĭ o sinucidere. Asta nu'ĭ cu putință.

Vedețĭ singurĭ d-voastră; un pumnal a fost înfipt drept în omoplatul stîng...

Era adevărat și în înmărmurirea generală, nimenĭ, nicĭ chiar Horațiu, nu constatase acest fapt, care, cu toate astea, sărea în ochĭ.

Violetta se poticni la acestea și deveni palidă ca moartea.

— Asasinată!... Ea!... strigă d-ra de Lacroix-Marbourg... Nu... nu... Asta nu'ĭ de admis!...

— Pentru ce? întrebă d. Bordier.

— Dar s'a închis cu cheia ea însășĭ în camera eĭ, erĭ seară și, maĭ adineaorĭ, pentru a se putea intra a trebuit să împingem ușa.

— Da, zise Paulina, asta'ĭ adevărat. Și azĭ dimineață, cînd, neliniștită că d-na marchiză nu suna saŭ striga pe cine-va, am voit să răzbat la dînsa, toate eșirile apartamentuluĭ eraŭ încă ermetic și bine închise.

— Paulina are dreptate, zise Jenni și a trebuit ca d. marchiz, pentru a afla ceea ce se petrecea, să deschidă ușa prin față.

D. Bordier își începu cercetările.

Nicĭ cea maĭ mică suflare nu se auzea.

— E moartă!... zise el în sfîrșit. A fost omorîtă de o dată. Nu'ĭ nimic de făcut.

Să aștepte dar sosirea parchetuluĭ din Abbeville.

Violetta izbucni:

— Marchiza moartă!... strigă ea, și moartă asasinată... E cu putință, d-zeul meŭ!,.. D-zeul meŭ!... Dar, doctore, vă înșelațĭ poate...

— Din nefericire, așa e. Crima a fost comisă cu ajutorul unuĭ pumnal foarte ascuțit, de soiul pumnalelor indiane saŭ chineze.

— Acela cu care d-na tăia foile cărților sale, zise Paulina.

Cunosc mînerul, urmă ea arătînd spre umărul moarteĭ.

Apoĭ încet adaose:

— El se găsea tot d'a-una pe măsuța eĭ de noapte.

Medicul explică:

— Arma după ce a pătruns în corp, a trecut prin plămîn s'apoĭ a ajuns la inimă, pe care a perforat-o. Moartea a fost instantanee.

Oh! ucigașul n'a hezitat!... Și apoĭ ce forță!...

Sărmana femeie n'a putut să audă nicĭ să vadă, nicĭ să simtă nimic.

Ea nicĭ n'a suflat măcar și nicĭ o convulziune n'a avut...

— A fost omorîtă curat...

— Dar sîngele ăsta, pe covor, la piciorul patuluĭ, doctore?... întrebă d. Bussus. Ce este?... De unde provine?... Căcĭ, vedețĭ! se găsește în partea opusă răneĭ.

Din orĭ ce rană a plămînuluĭ, zise medicul sîngele ese prin gură, ceea ce explică pentru ce covorul este plin. Cît despre rana de la umăr, din ea n'a curs nicĭ o picătură de sînge. Fără îndoială dar, trebuie să fi fost o hemoragie internă.

Autopsia ne va spune-o. Exterior însă nu s'a produs nimic.

— E'nspăimîntător! strigă Violetta, albă și rece ca zăpada. In acest apartament, atît de bine închis, cine a putut să se introducă și să comită această crimă oribilă?...

— Asta, zise d. Bussus, e treaba justițieĭ s'o afle.

Violetta, slăbită peste măsură, căzuse în genunchĭ și, cu mîinile împreunate, se ruga arzător pentru ceea ce o chinuise atît!...

D. Bussus aruncă o privire prin odaie.

(Va urma)

No. 12

BUN
pentru premiu
la foița **No. 12** din romanul
Ucigașul misterios

Acest bon tăiat din ziar și adresat ziaruluĭ *Adevĕrul*, dă drept la unul din premiile înșirate în pag. IV-a

Comerțul contra d-luĭ G. Em. Lahovary

— Vezĭ pag. IV-a —

damnă pe Drăgușin la două zile pușcărie, o amendă către stat și despăgubirĭ pentru reclamant. Maĭ mult, sub-comisarul Filipescu—căcĭ așa se numește polițistul cu pricina — rupse și extractul prin care se aducea la cunoștință inculpatuluĭ sentința tribunaluluĭ, care'l acorda drept de opozițíe și apel, așa că Drăgușin scăpă și termenul de opoziție și rămase bine condamnat.

*

Viind ziua arestăreĭ și Drăgușin protestînd contra manoperelor sub-comisaruluĭ, acesta 'l ia la bătae ș'apoĭ îl aruncă în închisoare. Eșit din închisoare, Drăgușin reclamă procuroruluĭ general din Bucureștĭ, care șĭ vine la fața loculuĭ și, constatînd culpabilitatea luĭ Filipescu, încheie actele necesare ca să-l supuie judecățeĭ. Ca tot-d'auna însă, cîțĭ-va oamenĭ cu influență interveniră pe lîngă procuror ca să nu se dea curs celor constatate, iar pe de altă parte Filipescu dădu o sumă de banĭ victimeĭ sale ca să se împace, așa că lucrurile s'aŭ făcut mușama.

De alt-fel, sub-comisarul Filipescu este cunoscut de toată lumea pentru apucăturile luĭ sălbatece. Și fapte de soiul celor întîmplate cu Drăgușin se pot cita multe la activul săŭ. Așa, prin luna August, a torturat, împreună cu comisarul Orezu, pe un anume Potcoavă, sub cuvînt că acesta ar fi autorul unuĭ furt. Și torturile și bătăile aŭ fost atîta de îngrozitoare că nenorocitul Potcoavă a leșinat în arestul poliției. Maĭ mult, crezînd că nenorocitul a murit și temîndu-se ca crima să nu fie descoperită, zbiriĭ l'aŭ luat în spinare și vroiaŭ să'l arunce în rîŭ, cînd Potcoavă se deșteptă și'ncepu să strige ajutor. Dar, ca 'n tot d'auna, lucrul s'a făcut mușama.

Pînă cînd ?...

Ulise

Ediția de dimineață

Telegrame

(Serviciul telegrafic al „Agenției Romîne")

Din Camera austriacă

Viena, 24 Octombrie. — „Camera deputaților". Camera votează închiderea discuțiuneĭ.

D-nu Gross propune să se trimeață proiectul de compromis provisoriŭ, uneĭ comisiunĭ speciale, și în mod eventual să se sporească numărul membrilor comisiuneĭ bugetare cu încă 12. Moțiunea d-luĭ Gross este respinsă.

Ședința care a fost foarte furtunoasă, se ridică la 10 ore și un sfert, după o durată de 21 de ore.

Viitoarea ședință se va ține lunĭ.

INFORMAȚIUNI

D. Ferichide, ministrul de interne, lucrează la un proect de lege pentru reorganizarea polițieĭ din întreaga țară.

Se crede că prin noul proect se va crea prefecturĭ de poliție în principalele orașe din țară, se vor mări lefurile comisarilor și inspectorilor și se va transforma întreaga poliție din țară într'un corp organizat milităreste.

Consiliul sanitar superior examinînd lămpile de acetilenă pentru biciclete și trăsurĭ aduse de magazinul Menu, pentru care s'a și cerut de la primăria Capitaleĭ autorizație ca să fie puse în comerț, a respins cererea pe motiv că aceste lămpĭ nu prezintă destulă siguranță.

Camera de comerciŭ din Capitală s'a întrunit aseară pentru a discuta chestiunea samsarilor.

In această afacere Camera de comerciŭ a fost sezizată de către ministrul de justiție care lucrează la un proect de lege cu privire la toțĭ samsariĭ din țară.

Comisiunea însărcinată de camera de comerciŭ să se ocupe cu afacerea samsarilor a făcut un raport foarte amănunțit în acestă chestiune.

Aseară, discutîndu-se acest raport, Camera de comerciŭ l'a admis în principiŭ și 'l va înainta ministruluĭ de justiție.

In astă seară membriĭ delegațiuneĭ preseĭ pleacă la Peatra-N., iar de acolo se vor duce în trăsurĭ,—carĭ îĭ vor aștepta la gara din acel oraș,—la Războenĭ pentru a lua parte la inaugurarea monumentuluĭ de acolo.

Budgetul ministeruluĭ cultelor pe exercițiul 1898—99 va fi supus zilele acestea consiliuluĭ de miniștriĭ. Din cauza înființăreĭ maĭ multor școlĭ, noul budget se prezintă cu un spor față de cel din anul trecut.

D. architect Băicoianu a fost însărcinat de către ministerul cultelor să facă o statistică asupra școlilor superioare, liceelor, școlilor profesionale și externatelor de fete ; tot o dată să prezinte și un deviz prin care să arate reparațiunile ce necesită și suma la care ele se ridică.

Comitetul central al asociațieĭ rezerviștilor evreĭ din Capitală va închiria sala băilor Eforieĭ pentru ținerea congresuluĭ de Duminică.

Maĭ mulțĭ domnĭ carĭ se duseseră ierĭ dimineață cu afacerĭ la gară ni se plîng că nu li s'a dat voe să intre în sălile de așteptare și restaurant sub cuvînt că eraŭ așteptațĭ d-niĭ miniștrĭ ; ba, fiind și bruscațĭ de către servitoriĭ de la gară carĭ eraŭ însărcinațĭ să păzească ușile, maĭ mulțĭ dintre domnĭ aŭ reclamat șefuluĭ de gară Hierăscu, care era de serviciŭ.

Acesta însă, aflîndu-se într'o stare anormală de beție, a început să'ĭ înjure cu cuvintele cele maĭ triviale, strigînd tot odată și la sub-comisarul găreĭ că, de nu va da afară pe reclamanțĭ, va pune hamaliĭ să'ĭ dea în brîncĭ.

După cît am putut afla, acest funcționar venise la slujbă de la un chef. Atragem dar atențiunea direcțiuneĭ generale a căilor ferate asupra acestuĭ șef de gară care, după faptele sale, n'ar merita nicĭ cel puțin postul de hamal.

Un mare număr din candidațiĭ carĭ s'aŭ prezentat la concursul farmaceutic pentru obținerea dreptuluĭ de a deschide farmaciĭ în țară, s'aŭ retras din cauza moduluĭ scandalos cu care se ține acest concurs.

Se spune că uniĭ din candidațiĭ protejațĭ aŭ venit cu tezele făcute acasă de către însușĭ uniĭ din membriĭ comisiuneĭ examinatoare.

Candidațiĭ retrașĭ vor adresa o plîngere ministruluĭ de interne, cerînd anularea concursuluĭ.

Fabricantul de corsete din Capitală Rosenbaum a fost declarat în stare de faliment.

Pasivul se urcă la peste 200 miĭ de leĭ.

Ziarul oficios german Koelnische Zeitung, ***publică următoarea știre din sorginte oficială :***

„Salutarea perecheĭ regale romîne la Iașĭ de către guvernatorul Basarabieĭ, generalul locotenent Constantinovicĭ, poate fi privită ca un semn îmbucurător pentru buna stare a relațiunilor ruso-romîne. Căcĭ de mulțĭ anĭ pentru prima dată acum, guvernul rusesc ia notă cu atâta atențiune de o vizită la frontieră făcută de regele Carol și consacrată uneĭ afacerĭ interne".

Consiliul sanitar superior s'a întrunit aseară și, între altele, a hotărît înființarea maĭ multor posturĭ de medicĭ de plasă în locurile unde, din cauza întindereĭ prea marĭ a plaseĭ, un singur medic nu poate să se ocupe serios de bolnavĭ.

Astăzĭ are loc la ministerul de domeniĭ licitația pentru arendarea moșiilor rămase nearendate.

La concursul pentru cele 7 locurĭ de bursierĭ de la școala normală superioară n'aŭ reușit de cît 3 candidațĭ.

Pentru 4 locurĭ ce aŭ maĭ rămas vacante se va ține un noŭ concurs în ziua de 10 Ianuarie 1898.

Inainte de a pleca din Iașĭ guvernatorul Basarabieĭ generalul Constantinovicĭ a fost primit de rege într'o lungă audiență.

Faptul acesta se comentează foarte mult în cercurile politice și diplomatice, carĭ cred a ști că e în legătura cu vizita regeluĭ Carol la St. Petersburg.

Se comentează de asemenea foarte mult și numeroasele vizite pe carĭ le-a făcut d. Sturdza consuluĭ rus din Iașĭ.

Un mare număr de persoane din Capitală se plîng că zilnic se pierd o mulțime de scrisorĭ la poșta d'aci.

Cîțĭ-va comercianțĭ maĭ cu vază aŭ și reclamat la direcția poștelor că multe scrisorĭ expediate din Bucureștĭ nu sosesc la destinația lor.

Se crede că uniĭ funcționarĭ subalternĭ aĭ poșteĭ din Capitală fură mărcile și distrug scrisorile, producînd ast-fel prejudiciĭ foarte marĭ comerciuluĭ din țară, de oare-ce scrisorile distruse tratează despre diferite afacerĭ.

Direcțiunea poșteĭ ar trebui să cerceteze cu deamănuntul plîngerile comercianților și să ia de urgență măsurile necesare.

AFACEREA VĂCĂRESCU

Am arătat erĭ că reprezentanțiĭ d-luĭ Radu Văcărescu nu s'aŭ putut înțelege cu creditoriĭ acestuia din cauza pretențiunilor unora dintre eĭ.

Astăzĭ putem adăuga că cel maĭ pretențios dintre toțĭ creditoriĭ este cunoscutul cămătar Goldwurn care, posedînd polițe de ale d-luĭ Văcărescu în suma de peste jumătate milion de leĭ, cere întreaga sumă fără a lăsa nicĭ cel maĭ mic scăzămînt.

*

Purtarea luĭ Goldwurn este caracterizată prin faptul că polițele de jumătate milion leĭ pe carĭ le are asupra d-luĭ R. Văcărescu, le-a cumpărat cu ridicula sumă de 30 miĭ de leĭ, cum singur a declarat la judecătorul de instrucție.

Polițele sînt făcute pe numele cumnatuluĭ săŭ Leon Kirschen din Brăila.

X

Afacerea Andreĭ Popovicĭ

Inaintea secțieĭ I-a a Curțeĭ de apel din Capitală s'a înfățișat erĭ apelul făcut de d. Andreĭ Popovicĭ în contra sentințeĭ tribunaluluĭ Ilfov secția I-a care și-a declinat competința să judece dacă primăria are saŭ nu dreptul să se deziste fața de moștenitoriĭ luĭ D. Lemo, unul din implicațiĭ în afacerea Popovicĭ.

Curtea era compusă din d-niĭ Dîmboviceanu președinte, Flaișlen și Manolescu membriĭ.

Ministerul public era reprezentat prin d. procuror general Zamfirescu, iar primăria prin d. advocat Antimescu.

Pe banca apărăreĭ se aflaŭ d-niĭ Tache Ionescu și Petre Grădișteanu.

In sala de ședință se afla și d. C. F. Robescu, primarul Capitaleĭ.

*

Afacerea stă ast-fel : d. Popovicĭ a făcut apel în contra declinăreĭ de competință a tribunaluluĭ într'un incident ridicat de advocațiĭ d-sale. Era dar un apel în contra respingereĭ unuĭ incident, de oare-ce fondul afacereĭ nu s'a discutat încă de tribunal, ci a fost amînat pentru ziua de 14 Noembrie a. c.

D. procuror Zamfirescu, cu privire la apelul d-luĭ Popovicĭ, a ridicat la înfățișarea de erĭ incidentul că Curtea nu poate intra în discuția acestuĭ apel, de oare-ce nu se poate face apel în contra respingereĭ unuĭ incident de către tribunal, maĭ ales că, afacerea fiind atît civilă cît și penală, inculpatul trebuia să aștepte maĭ întîĭ discutarea fonduluĭ afacereĭ. Procurorul a cerut dar respingerea apeluluĭ.

*

D. Tache Ionescu, în numele d-luĭ Popovicĭ, combate teoriile d-luĭ procuror general.

D-sa, într'o frumoasă pledoarie, dovedește că acțiunea penală nu poate și nu trebuie să țină în loc pe cea civilă.

In susținerea teoriilor d-sale, d. Tache Ionescu invoca pe Dalloz și jurisprudența Curțeĭ de casație romînă, carĭ susțin că sînt cazurĭ speciale și anume cînd este chestia de incompetență, cum este în specie, cînd se poate face apel în contra respingereĭ unuĭ incident.

D. Ionescu cere dar respingerea incidentuluĭ ridicat de procurorul general și admiterea apeluluĭ.

*

D. Antimescu, în numele primărieĭ, susține aceleașĭ teoriĭ ca și procurorul general și cere respingerea apeluluĭ.

După d. Antimescu, vorbește din partea apărăreĭ, d. Petre Grădișteanu.

In timpul pledorieĭ însă, d. C. F. Robescu, primarul Capitaleĭ, întrerupe pe d. Grădișteanu, amintindu'l că nu d-sa, ci comisia interimară din care făcea parte și d. Grădișteanu a început acțiunea în contra d-luĭ Popovicĭ.

D. Petre Grădișteanu, simțindu-se personal atins, ripostează cu vehemență d-luĭ Robescu.

Prin intervenirea președinteluĭ Curțeĭ însă, incidentul se închide și d. Grădișteanu își urmează pledoaria, susținînd aceleașĭ teoriĭ ca și d. Tache Ionescu.

Curtea, intrînd în deliberare, declară că se va pronunța la 29 Octombrie.

Lex.

Monumentul de la Rezboenĭ

BASO-RELIEFUL DE PE PIEDESTAL

Decorarea luĭ Ieszenszky în Camera maghiară

Am anunțat în ediția de seară a număruluĭ nostru de erĭ, că deputatul din Camera maghiară d-nul Nicolaĭ Șerban, a interpelat pe primul-ministru Banffy în cestiunea decorăreĭ luĭ Szandor Ieszenszky.

Sîntem astăzĭ în pozițiunea de a da amănunte asupra acesteĭ interpelărĭ.

In ședința de Mercurĭ a Camereĭ maghiare, după ce deputatul Polonyi a interpelat în cestiunea impozitelor asupra zahăruluĭ, d-rul Nicolaĭ Șerban a cerut cuvîntul care i s'a acordat.

*

D-rul Șerban a zis:

De șeapte anĭ sînt membru al parlamentuluĭ și nicĭ odată nu mĭ-am simțit răspunderea maĭ mult ca astăzĭ. Eŭ m'am condus numaĭ de motive de interes general, cînd m'am ales de două orĭ deputat, în contra voințeĭ guvernuluĭ și în contra voințeĭ Romînilor. M'am ales, fiind-că am fost convins că nu sînt atîtea antagonizme între poporul romînesc și cel unguresc, cît între poporul romînesc și guvernul maghiar (mișcare și contrazicerĭ în stînga). Poporul romîn nu dorește, de cît să'șĭ poată dezvolta liber naționalitatea sa (Mișcare și strigăte: Cine îl oprește !) Dacă nu îl vețĭ opri, poporul maghiar nu va avea amicĭ și aliațĭ credincioșĭ, de cît pe Romînĭ. (Mișcare și ilaritate).

*

D-rul Șerban continuă:

Cînd regele nostru (zgomot în stînga) a vizitat în anul trecut Bucureștiĭ, i s'a pregătit acolo o primire, care nu numaĭ că a provocat aci mulțumirĭ, ci a surprins chiar.

Maĭ mare a fost surprinderea, cînd regele Romînieĭ a răspuns la această vizită aci în Budapesta. De obiceĭ vizitele se fac doar acolo, unde curtea rezidează în permanență, noĭ însă din nefericire n'avem încă o curte proprie, (aprobărĭ din partea stîngeĭ extreme) așa că vizita a căpătat o deosebită importanță.

Nu vroi să judec aci importanța vizitei țiŭ însă să menționez, că în genere s'a așteptat de la această vizită aplanarea diferendelor dintre Ungurĭ și Romînĭ și atașarea Romînieĭ la tripla alianță.

Guvernul n'a priceput însă marea importanță a momentuluĭ, când a recomandat regeluĭ romăn spre distincțiune pe un bărbat, care s'a făcut faimos prin persecuțiunea naționalităților. Acest bărbat este consilierul ministerial Szandor Ieszenszky. (Strigăte de eljen în dreapta, mișcare în stinga).

*

D-rul Șerban nu se lasă a fi intimidat și urmează:

Această distincțiune a indignat opinia publică în Romănia și, nu numaĭ că a înăsprit antagonizmul dintre Ungaria și Romănia, ci a făcut cu neputință atașarea Romănieĭ la tripla alianță.

Aș vrea să știŭ, pentru care merite a primit Ieszenszky decorația, căcĭ după cît știŭ eŭ, el are numaĭ meritul de a fi condus alegerile cu atîta succes pentru guvern. Avînd acestea în vedere adresez d-luĭ ministru președinte următoarea interpelare:

1. Este adevărat că cu ocazia viziteĭ regeluĭ Romănieĭ in capitala noastră Szandor Ieszenszky a fost decorat cu ordinul coroana Romînieĭ?

2. De oare-ce numitul domn n'a fost de față la primirea regeluĭ romăn, prin ce și-a căștigat distincția pomenită și căror imprejurărĭ o datorește?

3. E adevărată știrea dată de ziarele romăneștĭ, că prin această decorare s'ar fi plănuit o dezavuare a luptelor politice ale Romănilor din Ungaria și că d. prim-ministru pentru a atinge aceasta, a indus in eroare pe regele Romănieĭ ?

4. De oare-ce e constatat că asemenea distincțiunĭ nu se acordă de căt prin ministrul de externe al statuluĭ interesat, cum e cu putință că in Romănia s'a ținut un consiliŭ de miniștriĭ in cestiunea retragereĭ acesteĭ distincțiunĭ și că Ungaria nu vede in aceasta o lovitură dată demnitățeĭ sale ca stat ?

*

Ministrul-președinte Banffy a răspuns : Domnilor ! Dacă n'aș crede că după litera regulamentuluĭ nu trebuie să răspund astăzĭ la această interpelare, m'aș exprima imediat asupra eĭ. De oare ce însă ședința de azĭ, după o înțelegere prealabilă, e numaĭ formală, nu mă cred îndreptățit de a răspunde imediat la interpelare. Voiŭ însă să răspund pe cît cu putință maĭ repede și de aceea anunț, că voĭ răspunde la interpelarea d-luĭ deputat,—care de altmintrelea nu se cuvenea să fie făcută aci,—*in ședința de mâine,*

Dal.

Un noŭ protest al Bulgarilor din Tulcea

Din Tulcea primim următoarea telegramă pe care Bulgariĭ din Tulcea aŭ trimis'o azĭ ministruluĭ de interne:

Subsemnațiĭ cetățenĭ Romînĭ alegătorĭ la orașul Tulcea, văzînd deciziunea administrațieĭ locale care în baza articoluluĭ 53 din legea organică a Dobrogieĭ, deciziune prin care s'a hotărît ca alegerile comunale să se facă pe origine, văzînd că este numaĭ o zi pînă la efectuarea alegerilor și că nu s'aŭ afișat listele electorale ; văzînd că de oare-ce alegerile se fac pe secție și nu se poate vota după lista anuluĭ trecut, văzînd că intenționat nu se respectă articolul 34 aliniatul 3 din legea comunală care zice că : împărțirea alegătorilor în secțiunĭ și descrierea localurilor de votare se vor face chiar prin listele electorale. Respectuos vă rugăm domnule ministru să bine-voițĭ a dispoza să se respecte și legea în fața căreia cu toțiĭ trebue să ne închinăm și sentimentele noastre de iubire către țară și către frațiĭ noștriĭ de orĭ-ce origină.

FOIȚA ZIAR. „ADEVARUL"

No. 30

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea Intîia

COPILUL

XIII

Intoarcerea

Poate că mă și urăște, Dar n'am ce face ; profesoratul a făcut din mine un dobitoc bătrîn care are trebuință să se arăte răŭ și care ajunge răŭ de mult ce se încruntă și se zbîrlește. Ajungĭ crud... Eŭ am fost crud.

— Ca și mine, zice mama. Dar eŭ i-am cerut aproape ertare într'o zi la Paris... Și de l'aĭ fi văzut cum plîngea !

— Tu aĭ putut să vorbeștĭ cu el, eŭ nu pot. Mĭ-e „frică să nu ating disciplina". Eŭ îĭ voĭ vorbi tot-d'auna ca unuĭ școlar. Am fost pedagog și am rămas pedagog.,. Maĭ bine să se ducă.

— Să'l săruțĭ cînd va pleca.

— Nu. să'l săruțĭ tu și pentru mine. Sînt încredințat că voĭ părea tot „cîine", fără să vreaŭ.

Acum numaĭ e vreme de plîns.

Trebue „să trăesc !"

N'am meșteșug, n'am banĭ... dar vom vedea.

De azĭ sînt stăpîn pe mine.

Tata avea drept să dea în mine.

Dar de acum nenorocire celuĭ care s'ar atinge !

Peste opt zile doctorul îmĭ desface bandajul.

Imĭ zice :

— Eștĭ vindecat mulțumită pansamentuluĭ meŭ, noŭ sistem. Azĭ te poțĭ da jos din pat și mîine poțĭ eșĭ

Mama mulțumește luĭ d-zeŭ.

Apoĭ îmĭ spune ce am auzit prin zid...

— Ne vom despărți zice ea.

Și plînge.

Vreaŭ să mă scol îndată ca să îmĭ strîng lucrurile șĭ să'mĭ fac cufărul.

Imĭ aduce pantaloniĭ cu care am fost la duel.

Sînt pătațĭ de sînge.

Zice :

— Nu știŭ dacă sîngele va eșĭ, dar culoarea știŭ că va eșĭ.

Iĭ perie.

După aceia adaugă :

— Vezĭ, altă dată pune pe tine pantalonĭ maĭ vechĭ !

Sfîrșitul părțeĭ întîia

Partea a doua

BACALAUREATUL

Anĭ de tinerețe

I

Pe drum

Am educație.

Acum eștĭ armat pentru luptă,—a zis profesorul meŭ cînd mĭ-am luat ziua bună. Cine triumfă la colegiŭ intră învingător în carieră.".

Ce carieră ?

Un vechiŭ camarad al tatiĭ, care trecea prin Nantes și a venit de l'a văzut, i-a spus că unul din condiscipoliĭ lor de odinioară—unul dintre ceĭ carĭ luaŭ toate premiile, a fost găsit în fundul uneĭ cariere de piatră unde se spînzurase după ce nu mîncase treĭ zile.

Nu cred că trebue să intru în cariera aceia.

Pe cînd înhămau caiĭ, provizorul a venit și m'a strîns de mînă.

Plec.

Imĭ pot mișca picioarele, brațele. Pot plînge, rîde, căsca, striga cum mi-o place.

Sînt stăpîn pe gesturile mele, stăpîn pe cuvintele și tăcerea mea.

Es în sfîrșit din leagănul în care m'aŭ înfășat părințiĭ timp de 17 anĭ —și din care mă dedeaŭ jos numaĭ ca să-mă maĭ bată din cînd în cînd.

Parcă visez.

Nu'mĭ vine a crede.

Mĭ eteamă să nu se oprească trăsura și să vie mama să mă urce iar în leagăn.

Sînt „liber, liber, liber !.."

Mĭ se pare că pieptul mi se lărgește și că simt în inimă un fel de mîndrie.

Imĭ furnică prin picioare.

Imĭ vîr mîna în sîn.

Inima îmĭ bate tare.

Incet—încet exaltarea piere, nerviĭ mi se destind și rămîn numaĭ cu un fel pe oboseală ca cea pe care o simțĭ a doua zi după ce aĭ băut mult.

Simt însă o melancolie cînd văd cîmpul pe care îl las în urmă.

Imĭ vine să plîng.

Cu mine e un jandarm.

Mă fac că am guturaĭ ca să nu se mire cînd îmĭ va vedea lacrămile în ochĭ.

Am avut ca vecină în călătorie o fată frumoasă, grăsuță, veselă care m'a pus la largul meŭ prin chipul eĭ de a vorbi.

Era veselă și cu haz.

Dar de odată cînd s'a oprit trenul la o stație — căcĭ acum sîntem în tren, am lăsat diligența — a întins mîna către o fată care vindea florĭ.

Aștepta să'ĭ ofer un buchet.

M'am roșit și am plecat, m'am mutat din vagon.

N'am destule parale, nu pot cumpăra trandafirĭ.

Am tocmaĭ 1 fr. și 20 în buzunar.

Cu suma aceasta, cu umeriĭ de luptător de circ, cu glas de aramă, u dințiĭ de cîine, cu pielea măslinie, cu mîinĭ ca de lămîie și cu păr ca și catranul de negru pe lîngă înfățișarea asta de sălbatic, am o sfiiciune cumplită care mă face nenorocit și de rîs.

De cîte orĭ se uită la mine în fața vre-un om maĭ bătrîn, or maĭ bogat or maĭ slab de cît mine mĭ-e frică ca unuĭ copil și mă stînjinesc ca o fată mare.

Nu mă simt la largul meŭ de cît cu ceĭ cu care m'aș putea bate la trebuință.

Mă cred maĭ pe jos de cît or-cine trece pe lîngă mine și sînt sigur numaĭ de curajul meŭ.

Am de mîncare.

Mi-a dat mama de acasă.

Nu mă ating de banĭ.

Fiindu-mĭ sete m'am dus la un bufet într'o gară și am luat o sticlă de apă de am umplut un pahar de piele ce l'am de pe cînd vream să mă fac marinar.

„Paris 5 de dimineață."

Am ajuns.

Ce tăcere.

Toate par palide sub lumina tristă a dimineței și văd în Parisul care doarme, singurătate ca într'un sat.

E melancolic ca și părăsirea.

Mă tem ca un Robinson care a debarcat pe un țărm părăsit, dar într'o țară fară copacĭ verzĭ și fructe roșiĭ.

Casele sînt înalte, întunecate și par a fi oarbe cu obloanele lor închise, cu perdelele lăsate.

Imĭ iaŭ cufărul.

Am să iaŭ niște banĭ de la un don Fruchet.

Nu'l găsesc.

E dus la Orleans.

— Vine azĭ ?

— Nu.

— Dar cînd.

— Peste cîte-va zile.

Ce mă fac ?

D. Fruchet a plecat.

Dar mama e o criminală că nu s'a gîndit că omul de la care aveam a lua parale, putea să nu fie în Paris.

(Va urma)

simţire care ne îndeamnă a nu primi alegerea pe naţionalităţi şi a nu uza chiar de dreptul de alegător. Cu respect.

Hagi Petroff, Gelescu, Cialicoff Dragan Ganceff, Marcu Zlataroff, Stoianelu Nicoloff, Predanoff, Nicolae Zlataroff, Ivan Minceff, Stefan Pavloff, Chirohiteff, N. Donceff Gheorghe Gregoff, I. Paceff, etc. etc.

Editia de seară

Telegrame

Serviciul telegrafic al „Agenţiei Romine.)

Goluchowsky în Italia

Viena, 24 Octombrie. — Impăratul a primit la amiazĭ pe contele Goluchowski.

Viena, 24 Octombrie.—Contele Goluchowski a plecat seara la Monza.

Privilegiul Băncei Franţeĭ

Paris, 24 Octombrie. — Senatul a adoptat fără modificare proiectul de reinoire a privilegiuluĭ Băncii Franţeĭ.

Afacerea Dreyfus

Paris, 24 Octombrie. — *Temps* şi *Debats* publică o scrisoare a paleografuluĭ Monod, care, după ce a comparat maĭ multe manuscrise de ale luĭ Dreyfus, a ajuns la convingerea că Dreyfus a fost victima unei erorĭ judiciare.

Inţelegerea austro-rusă

Petersburg, 24 Octombrie.—Discutînd recentul articol al ziaruluĭ Fremdenblatt *asupra Serbieĭ,* Novosti *expune că în urma înţelegeriĭ dintre Rusia şi Austro-Ungaria, o perioadă de pace şi de linişte va începe pentru peninsula balcanică.*

Statele Balcanilor vor fi silite să respecte voinţa Rusieĭ şi Austro-Ungarieĭ.

Novosti termină zicînd că luptele partidelor care aŭ făcut atîta răŭ în Statele Balcanilor, aŭ fost nutrite maĭ puţin de forţa partidelor de cît de presiunea din afară.

Pentru că agitaţia permanentă a peninsuleĭ balcanice ameninţă pacea lumeĭ, trebue să se facă o primire bună declaraţiunilor ziaruluĭ *Fremdenblatt* care răspund necesităţeĭ de a stabili relaţiunĭ normale între Rusia şi Austro-Ungaria şi între aceste două state şi peninsula balcanică.

Pacea turco-greacă

Constantinopol, 24 Octombrie. — Azĭ a fost a II-a conferinţă în privinţa păceĭ.

Ştirea privitoare la prinderea de către tîlharĭ a căpitanuluĭ Morgen, delegat german pe lîngă comisiunea de delimitare a graniţeĭ, este falşă.

Garantarea împrumutuluĭ grec

Londra, 24 Octombrie.— Se anunţă din Paris ziaruluĭ „Times" că Englitera, Franţa şi Rusia, în urma unuĭ raport al comisiuneĭ de control ar fi gata să garanteze împrumutul elenic, pentru că numaĭ ast-fel Grecia ar putea fi în stare să-şĭ îndeplinească angajamentele sale.

Balfour şi Grecia

Londra, 24 Octombrie. — D-nu Balfour a pronunţat la Norwich un discurs relevând meritele concertuluĭ european, combătut de opoziţie şi care a impiedicet un rezbel general, a asigurat autonomia insuleĭ Creta şi va economisi Greciel durerea de a da pe mâna Turcieĭ o parte a populaţiuneĭ sale.

Din Creta

Canea, 24 Octombrie.— După treĭ zile de şedinţă, tribunalul internaţional a achitat patru turcĭ şi a condamnat pe alţĭ doĭ la închisoare perpetuă.

Canea, 24 Octombrie. — Delegaţiĭ adunăriĭ generale a insurgenţilor aŭ remis amiralilor carĭ se află la Akrotiri, propunerile lor în privinţa acceptăriĭ autonomieĭ. — Eĭ cer plecarea trupelor turceştĭ, crearea unuĭ drapel noŭ şi exprimă dorinţa să se ţie seamă de opinia populaţiuneĭ cretane în alegerea guvernatoruluĭ general.

Interview cu prinţul George

Paris, 24 Octombrie.— Ştirĭ din Atena zic că afacerea torpilelor fără fulminant continuă să pasioneze opinia publică.

Asty publică un interview senzaţional atribuit prinţuluĭ George.— Interlocutorul ziaruluĭ „Asty" afirmă că, cînd guvernul a dat ordin de a înarma flota torpiloarelor la Salamina şi de a distribui torpile diferitelor corăbiĭ, căpitanul Raftapulo s'a ocupat singur de torpile şi este astfel singur răspunzător. — Căpitanul Raftapulo n'a examinat fulminantele cumpărate în 1896; în acel moment prinţul nu era în Grecia. — Defectuositătile fulminantelor s'aŭ descoperit din întîmplare după războiŭ.

TEATRU-MUZICA

— Teatrul Bulevard —

Aseară a fest a doua reprezentaţie la Teatrul de Varietăţĭ de la Bulevard.

Drept vorbind acest soiŭ de teatro nu maĭ sînt de cît niște localurĭ de escitaţie. Toată preocupaţiunea este să pue în mişcare nu spiritul, nu inteligenţa, dar alt-ceva.

Şi îmbrăcămintea şi jocul şi bucăţile ce se cîntă, toate aŭ în vedere acest sfîrşit.

Aşa cele patru baletiste şi cîntăreaţa Fagette.

Recunosc că ele sînt în gustul publiculuĭ şi că aŭ un enorm succes.

Se înţelege: pulpe roze, ciorapĭ negri, şi blană neagră, se poate ce-va maĭ sugestiv?

Bravo! bravo! bravo!

Ei da, acesta e teatrul cu viitor şi care atrage. Maĭ ales cînd teatrul unde se zice că se face artă, se prezintă prost.

Mie mi-aŭ plăcut mult, bieţiĭ cîiniĭ: admirabilĭ dresaţĭ!

Dar negri? Dănţuitorĭ meşterĭ.

Trupa e bună incontestabil şi dacă admiţi genul acesta de spectacol, apoĭ aĭ ce vedea.

Moşu.

Ultime informaţiunĭ

Din cauza serbătoareĭ de mîine, Sf. Dumitru, serbătoare legală, „Adevĕrul" nu va apare de cît Lunĭ dimineaţă la ora obişnuită.

In primele zile ale luĭ Noembrie, se va face alegerea unuĭ noŭ comitet naţional, de oare-ce mandatul celuĭ actual expiră.

Toţĭ d-niĭ studenţĭ, carĭ voiesc să candideze, sînt rugaţĭ a se înscrie la secretariatul Ligeĭ între orele 10 jum. şi 12.

Ziua şi locul alegereĭ vor fi anunţate la timp.

D. Dianu, directorul general a închisorilor, a sfîrşit inspecţia începută la penitenciarul Văcăreştĭ.

Procesul verbal dresat de d. Dianu va fi înaintat ministruluĭ de interne, cînd se va rezolva conflictul ce s'a iscat între parchetul din Capitală şi direcţia penitenciarelor.

Se crede că conflictul se va rezolva în favoarea direcţieĭ penitenciarelor.

Ministrul de războiŭ a hotărît ca pînă la 1 Ianuarie să nu se facă nicĭ o înaintare printre ofiţeriĭ superiorĭ.

D. Haret, ministrul de instrucţiune publică, a rămas la Iaşĭ pentru a se consfătui cu profesoriĭ d'acolo asupra proectuluĭ d-sale de reformă a invăţămăntuluĭ secundar.

D. Haret incearcă in acelaşi timp să impace pe d. P. Poni, care critică in toate părţile pe ministrul de instrucţiune publică.

La Galaţĭ a izbucnit un incendiŭ în strada Cojocarilor. Pompieriĭ, intervenind la timp, aŭ reuşit să localizeze focul.

D. D. Sturdza a sosit in Capitală aseară, la orele 10 şi jum.

Imediat după sosirea sa in Capitală, d. Sturdza a făcut o vizită d-luĭ Eug. Carada, la care s'aŭ intrunit toţi miniştriĭ şi maĭ mulţĭ ocultişti de frunte.

La 20 Iunie anul viitor, se va ţine un concurs pentru obţinerea catedreĭ de legislaţie silvică şi protecţia pădurilor, de la şcoala de silvicultură din Brăneştĭ.

Din această cauză nu se vor maĭ admite în şcoala de ştiinţe de stat de cît bacalaureaţĭ.

Azĭ dimineaţă s'aŭ găsit aruncaţĭ în dosul şcoaleĭ Pantelimon doĭ copiĭ de sex femeesc. De gîtul lor eraŭ atîrnat cîte un bileţel pe care era scris că sînt botezaţĭ şi se numesc: una Mariţa, iar a doua Ilinca, copiiĭ aŭ fost transportaţĭ la spitalul Maternitatea.

Mîine, Duminecă, în sala otelului Concordia, va avea loc o întrunire a societăţeĭ funcţionarilor comercialĭ, avînd a discuta asupra înfiinţăreĭ uneĭ case de economiĭ a funcţionarilor comercialĭ.

Consiliul comunal al Capitaleĭ, care trebuia să se întrunească diseară, şi-a amînat şedinţa pentru ziua de Miercurĭ, cînd se vor discuta diferitele propunerĭ pentru iluminarea maĭ multor străzĭ ale Capitaleĭ cu lumină electrică.

Un scandal s'a întîmplat aseară în sala Alcazar. Un individ, în fumurile vinuluĭ de Cotnar, a crezut că-ĭ bine să dea cu „huideo" pianistuluĭ, care cînta „Deşteaptă-te romîne".

Ceĭ ce se aflaŭ în sală însă, nu s'aŭ lăsat maĭ pe jos, ci aŭ luat în pumnĭ şi palme pe individul scandalagiŭ.

E regretabil că aceste scandalurĭ se repetă maĭ în fie-care seară, fără ca poliţia să intervie. Autoritatea poliţieĭ, se vede, e pusă la index.

Vom reveni.

Astăzĭ, la 5 ore d. a. se va ţine, la ministerul de interne, un consiliŭ de miniştri, sub preşidenţia d-luĭ D. Sturdza.

De la acezt consiliŭ vor lipsi d. Gogu Cantacuzino, care se află in străinătate, şi d. Sp. Haret, care este la Iaşĭ.

Economia politica la Universitate

D- profesor Nicolae Basilescu va deschide cursul său de *Economie politica Luni 27 Octombrie ora 5 şi jum. p. m.* şi'l va continua la aceiaşi oră, *Lunea* şi *Vinerea*.

In primele două lecţiunĭ, d-sa va vorbi despre: *Cum traim?* în a treia lecţiune despre: *Cum socialiştiĭ ar vroi ca sa traim?* In lecţiunea a patra şi a cincea despre: *Cauzele revolutiuneĭ sociale* şi în special despre: *Destinatele socializmuluĭ.*

După această *Introductiune*, în lecţiunele de Lunĭ, d. Basilescu va urmări: *Evolutiunea ideiĭ socialiste* şi în lecţiunile de Vinerĭ: *Evolutiunea ideilor economice.*

In partea a doua, a cursuluĭ, d-sa va desvolta, iarăşĭ paralel: *Sistemul socialist contimporan* şi *Principiile fundamentale ale Economieĭ politice moderne*, tot în zilele şi orele arătate maĭ sus.

Mercurea la ora 5 şi jum. d-sa va ţine la Universitate (sala anuluĭ III) conferinţe interogatoriĭ cu d-niĭ studenţĭ aĭ anuluĭ III.

D. Basilescu deschide, ca şi în trecut, un *Seminariu*, în care se vor face lucrărĭ scrise.

Şedinţele vor avea loc *Sîmbata seara la ora 8*, la d. profesor acasă, 196, Calea Victorieĭ.

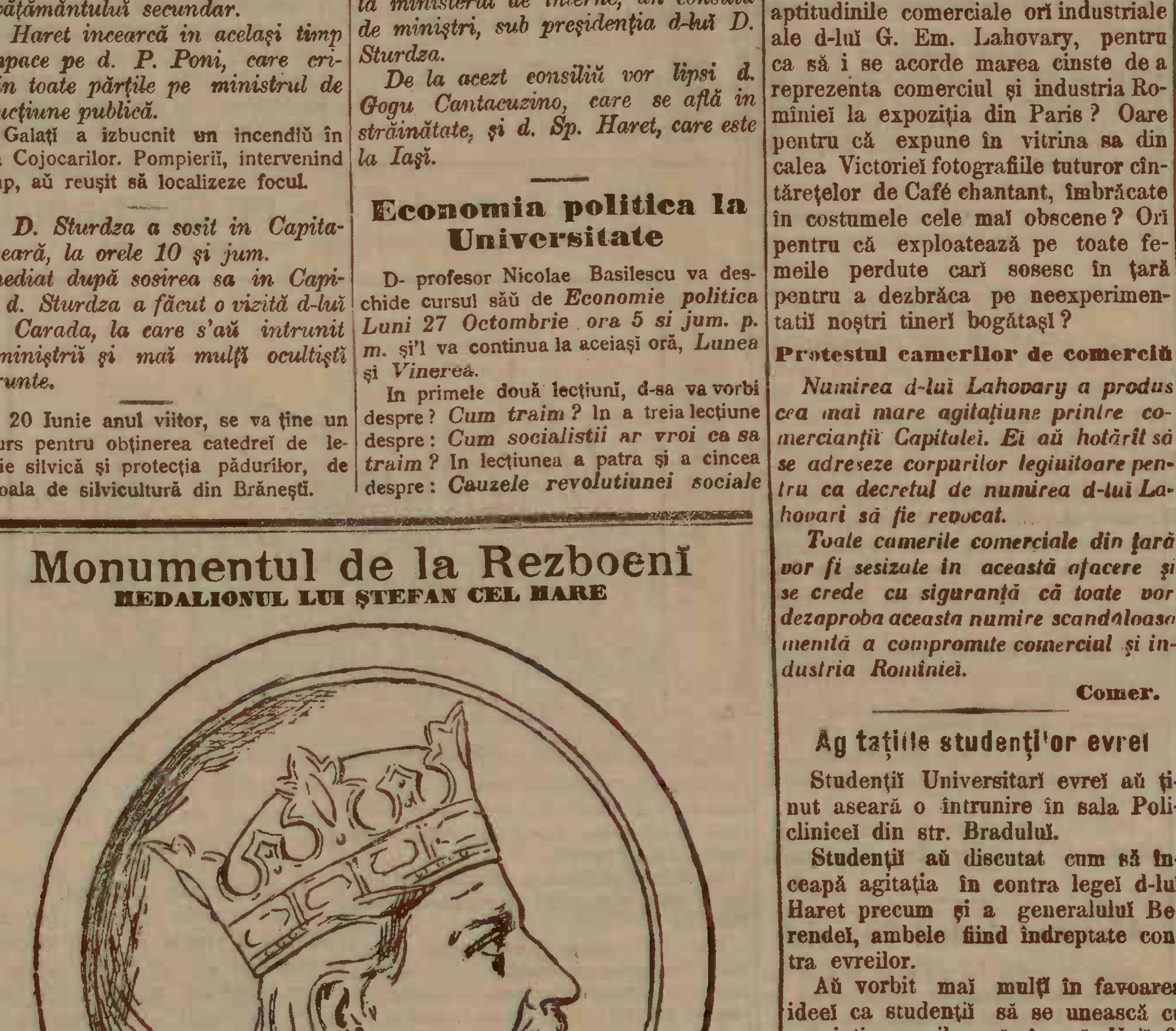
D-niĭ Studenţĭ, carĭ voiesc a participa la lucrările acestuĭ Seminariŭ, sînt rugaţĭ a se înscrie la secretariatul Facultăţeĭ.

Admisiunea în Seminariŭ se va face după ordinea înscriereĭ.

Cum se vede d. profesor Basilescu promite să devie interesant,

Monumentul de la Rezboenĭ

MEDALIONUL LUI ŞTEFAN CEL MARE

Acest baso-relief care ornează coloana monumentuluĭ, este făcut de d. Hegel şi turnat la Şcoala de Meseriĭ, *din Capitală, in secţiunea turnătorieĭ înfiinţată de distinsul sculptor. Eroul moldovean, după cum se vede, este fără de barbă, lucru care redeschide vechea cestiune a barbeĭ luĭ Ştefan cel mare.*

Această catedră a fost ocupată pînă acum de către profesorul Danielescu, decedat de curînd.

D. avocat Disescu s'a înscris printre conferenţiariĭ carĭ vor ţine conferinţe la baroul capitaleĭ.

Regele a amînat din noŭ sosirea sa în Capitală.

Regele nu va părăsi Sinaia de cît la 12 Noembrie, adică în ajunul deschidereĭ corpurilor legiuitoare.

Ministrul de domeniĭ a trimis o circulară tutulor prefecţilor din ţară recomandîndu-le afişarea, în toate primăriile din judeţele lor, mijloacele ce trebuesc întrebuinţate pentru apărarea grîuluĭ în contra măluręĭ.

Cunoscutul pungaş Casian, eliberat alaltă-erĭ din penitenciarul Văcăreştĭ, a furat erĭ un portofel cu 100 de leĭ.

Casian a fost din noŭ arestat.

Astă-zĭ dimineaţă a plecat la Olteniţa compania permanentă a regimentuluĭ 21 de infanterie.

Curtea de apel secţia I Bucureştĭ rămasă în deliberare, va pronunţa zilele acestea deciziunea asupra despăgubirilor civile cerute de comuna Galaţĭ pentru faptul de contrabandă şi escrocherie comis de individul Schvalb din Galaţĭ în dauna comuneĭ.

Cu această ocaziune sîntem informaţĭ că Wilhelm Schvalb s'a stabilit în Bucureştĭ, unde crede că va putea exercita profesiunea sa pe un cîmp maĭ larg.

Ministerul de instructiune publică a hotărît să alipească şcoala liberă de ştiinţe de stat la facultatea de drept din Capitală.

Iar lipsa de vagoane

Industriaşiĭ şi mariĭ comercianţĭ din Moldova, simţindu-se jigniţĭ în interesele lor din cauza şicanelor inspecţieĭ de mişcare a C. F. din Iaşĭ, a hotărît să trimeată o delegaţiune atît la direcţia C. F. R. cît şi la ministerul de lucrărĭ publice pentru a se plînge.

Delegaţia va sosi zilele acestea în Capitală şi va dovedi direcţieĭ căilor ferate că vagoane sînt destul de multe, dar că, din cauza neglijenţeĭ, ele sînt ţinute închise în gările din Iaşĭ, Paşcanĭ şi Bucureştĭ. In aceste gărĭ se află, în adevăr, peste o mie de vagoane goale.

Industriaşiĭ din Moldova sînt hotărîţĭ a se adresa corpurilor legiuitoare, dacă direcţia căilor ferate nu va da curs plîngerilor lor.

Din parte-ne, nu putem de cît aproba hotărîrea industriaşilor romînĭ carĭ sufăr într'atîta din cauza unor neglijenţe absolut culpabile.

Lex

Comerciul contra d-luĭ G. Em. Lahovary

Invitaţia comercianţilor.—Aptitudinile d-luĭ Lahovary. — Protestul Camerilor de comerciŭ.

Printre mariĭ comercianţĭ din Capitală circula erĭ ştirea că d. Sturdza a supus deja spre semnarea regeluĭ decretul prin care d. G. Em. Lahovary de la „Independance Roumaine" a fost numit comisar al Rominieĭ la expoziţia din Paris.

Stirea fiind perfect exactă, căcĭ decretul a şi fost iscălit de rege, a produs o senzaţie foarte mare in lumea comercială din Capitală.

Aptitudinile d-luĭ Lahovary

Mariĭ noştriĭ industriaşĭ şi comercianţĭ discutaŭ cu multă aprindere această numire scandaloasă care va compromite cu totul comerciul şi industria romînă.

Industriaşiĭ şi comercianţiĭ romînĭ se întreabă cu drept cuvînt carĭ sînt aptitudinile comerciale orĭ industriale ale d-luĭ G. Em. Lahovary, pentru ca să i se acorde marea cinste de a reprezenta comerciul şi industria Rominieĭ la expoziţia din Paris? Oare pentru că expune în vitrina sa din calea Victorieĭ fotografiile tuturor cîntăreţelor de Café chantant, îmbrăcate în costumele cele maĭ obscene? Orĭ pentru că exploatează pe toate femeile perdute carĭ sosesc în ţară pentru a dezbrăca pe neexperimentatiĭ noştri tinerĭ bogătaşĭ?

Protestul camerilor de comerciŭ

Numirea d-luĭ Lahovary a produs cea maĭ mare agitaţiune printre comercianţiĭ Capitaleĭ. Eĭ aŭ hotărît să se adreseze corpurilor legiuitoare pentru ca decretul de numirea d-luĭ Lahovari să fie revocat.

Toate camerile comerciale din ţară vor fi sesizate în această afacere şi se crede cu siguranţă că toate vor dezaproba aceasta numire scandaloasa menită a compromite comercial şi industria Rominieĭ.

Comer.

Agitaţiile studenţilor evreĭ

Studenţiĭ Universitarĭ evreĭ aŭ ţinut aseară o întrunire în sala Policliniceĭ din str. Braduluĭ.

Studenţiĭ aŭ discutat cum să înceapă agitaţia în contra legeĭ d-luĭ Haret precum şi a generaluluĭ Berendeĭ, ambele fiind îndreptate contra evreilor.

Aŭ vorbit maĭ mulţĭ în favoarea ideeĭ ca studenţiĭ să se unească cu asociaţia evreilor pămînteni. Uniĭ fiind însă contra, nu s'a hotărît nimic în această chestiune.

Studentul Stern a propus ca studenţimea să facă un memoriŭ care să fie trimis la toţĭ studenţiĭ evreĭ şi creştinĭ din ţară, precum şi în toate părţile Europeĭ. Prin acel memoriŭ se va arăta situaţia evreilor din Romînia.

La sfîrşit s'a ales un comitet de secţiune, care să conducă agitaţia studenţilor evreĭ. Aŭ fost aleşĭ:

Wittner, Stern, Briliant, Grossman, Goldenstein, Seidman, Tauber, Grünberg, Haimovicĭ şi Wechsler.

Se aclamă apoĭ următoarea moţiune:

Studenţiĭ universitarĭ evreĭ, întrunițĭ în seara de 24 Octombrie 1897, consideră ca nedreaptă şi nemeritată măsura luată în contra evreilor pămîntenĭ prin proiectele de legĭ ale d-lor miniştri de războiŭ şi de culte, carĭ îĭ esclud din armată şi din şcoală; în consecinţă hotărăsc a lupta print oate mijloacele posibile contra acestor restricţiunĭ.

As.

O crima înfioratoare

La Galaţĭ s'a petrecut erĭ o crimă care a alarmat toată populaţia acestuĭ oraş:

Sergentul de noapte, Ion Mitu Condrea, bănuind că femeia luĭ întreţine relaţiunĭ cu un vecin Ion Marin, s'a înţeles cu fratele săŭ Toader Condrea la un mijloc ca să-l prindă, şi alaltă-erĭ seara s'a îmbrăcat şi s'a dus la apel; după ce a făcut act de prezenţă, şi-a cerut voe de la comandant sub pretextul uneĭ indispoziţiunĭ şi s'a reîntors acasă.

Pe drum îl aştepta fratele săŭ cu ştirea că amantul femeiĭ luĭ e în casă la el. Aŭ plecat împreună spre casă, şi intrînd înăuntru, aŭ găsit pe vecinul lor stînd pe pat. Ambiĭ s'aŭ repezit asupra luĭ, şi după ce l'aŭ bătut într'un mod îngrozitor, 'ĭ-aŭ tăiat o ureche, vîrful nasuluĭ, l'aŭ tăiat la mînă, la cap şi dindărătul piciorului drept.

La ţipetele victemeĭ sar vecinii şi daŭ în casă într'un lac de sînge şi victima aruncată jos pe scîndurĭ în nesimţire. Sălbateciĭ asasinĭ aŭ dispărut, poliţia a venit ca de obiceiŭ tîrziŭ, şi pînă să anunţe parchetul şi pe doctor, s'a scurs din rănile victimeĭ o cantitate enormă de sînge.

Pacientul s'a transportat într'o stare disperată la spitalul Elisabeta-Dómna, şi erĭ la orele 10 a. m. a sucombat.

Criminaliĭ aŭ fost prinşĭ şi arestaţĭ.

X.

Sumarul No. 6 al *Modeĭ Ilustrate* este următorul:

Cronica Modeĭ de Laura,
Lucrul de mână,
Explicaţia gravurilor,
Adriatica, de Laura,
Poesie, de G. Crăciunescu şi D. Karr,
Iubirea, după Michelet,
Secretele mele, de d-na Baronesă Staffe,
Anecdote,
Felurimĭ,
Cronica petrecerilor,
De ale bucătărieĭ,
Moda vecinică,
Medicina populară,
Şaradă,
Corespondenţa,
Premiile „Modeĭ Ilustrate",
Romanul unuĭ monah—foiţă.

Numirĭ în magistratură

Zilele acestea s'aŭ făcut următoarele numirĭ în magistratură: D. Ion Bastache, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Caĕn, actual procuror general la curtea de apel din Galaţĭ, consilier la aceeaşĭ curte, în locul d-luĭ A. Abgarovici, dispensat de serviciŭ.

D. G. N. Raicoviceanu, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Paris, actual procuror la curtea de apel din Galaţĭ, procuror general la aceeaşĭ curte, în locul d-luĭ Ion Bastache.

D. G. A. Drăghicĭ, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Paris, actual judecător de instrucţiune la trib. Ilfov, procuror la curtea de apel din Galaţĭ, în locul d-luĭ G. N. Raicoviceanu, înaintat.

D. M. P. Rădulescu, doctor în drept de la facultatea din Bruxelles, actual judecător la ocolul Văleni, judeţul Prhova, procuror la trib. Putna, în locul d-luĭ Irimia Gheorghiu, permutat.

D. Teodor T. Vasiliu, doctor în drept de la facultatea din Berna, fost judecător de instrucţiune, judecător la Ocolul Văleni, judeţul Prahova, în locul d-luĭ M. P. Rădulescu, trecut în alt post.

D. Nicolai Docan, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Paris, ajutor la judecătoria ocoluluĭ I Iaşĭ, în locul d-luĭ Anton Costăchescu.

D. I. M. Popov, actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ Calafat, judeţul Dolj, în aceeaşĭ calitate la judecătoria ocoluluĭ V, acelaşĭ judeţ, în locul d-luĭ I. I. Iovan.

D. Dionisie Ionescu, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ, ajutor la judecătoria ocoluluĭ Calafat, judeţul Dolj, în locul d-luĭ I. M. Popov, permutat.

D. T. Niculescu, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ, ajutor de la judecătoria ocoluluĭ Bucecea, judeţul Botoşanĭ, în locul d-luĭ I. Visalion.

D. P. Mihăilescu, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Bucureştĭ, actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ Stemnic, judeţul Vasluĭ, în aceiaşĭ calitaie la judecătoria ocoluluĭ Racova, acelaşĭ judeţ, în locul d-luĭ C. Lefter, care trece în postul ocupat de d. P. Mihăilescu.

Accidente, Delicte, Crime

Din Capitală

Aseară, pe la orele 5 şi jumătate, cupeul d-neĭ Maria Alexandrescu, din str. Aurora 2, trecînd pe strada Carol, a fost izbit de unul din vagoanele tramvaiuluĭ, atîta de puternic, că întreg cupeul a fost sfărîmat. Din fericire, atît d-neĭ Alexandrescu cît şi vizitiuluĭ nu li s'a întîmplat nimic.

Iarăşĭ tramvaiul companieĭ noui!

Comisarul secţieĭ 48 a prins pe individul Vasile Nedelescu care furase zilele acestea de la stăpînul săŭ suma de 220 leĭ. In perchiziţia ce i s'a făcut s'aŭ găsit baniĭ în ghete şi anume 8 piese a cîte 5 leĭ şi restul în bilete de bancă.

ULTIMA ORĂ

Banffy şi decorarea luĭ Ieszenszky

Baronul Banffy după ce s'a consfătuit telegrafic cu guvernele din Viena şi Bucureştĭ, a declarat în Camera maghiară că nu poate răspunde la interpelarea d-ruluĭ Şerban in chestiunea decorăreĭ luĭ Ieszenszky.

Banffy a crezut însă de cuviinţă să repete vechile clişee, că nu există antagonisme intre statul ungur şi romănĭ şi că presupusele neînţelegerĭ dintre ambiĭ este numaĭ rezultatul acţiuneĭ instigatorilor şi agitatorilor.

Banffy a ofensat pe toţĭ naţionaliştiĭ romänĭ, carĭ întrebuinţează — după dînsul — mişcarea, ca un mijloc de traĭ. Camera maghiară a aplaudat şi luat act de declaraţiunile luĭ Banffy.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate

Napoleonul Fl	9 535
Ruble „	127.75
Credit Austalt „	352.75
» fonc. austr.	4 4
» ungar »	856,70
Drum fier austr	395.
Lombarde . »	81.50
Alpinea . . . „	32.60
Losurĭ turcestĭ	60.4
Rentă perp. aus.	102.25
» arg. austr.	102 2
» aur » „	123.25
» . ung. „	122.10
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	01.55
» » 4% „	89.90
BERLIN	
Napoleonul . »	16.1·5
Ruble ..... „	217. »
Disconto ... „	1·9.25
Schimb. Londra	20.52
„ Paris „	80.80
„ Amsterdam	168.70
» Viena „	16 .8
» Belgia „	—
» Italia „	76.70
Ren. Rom. 5% „	101,50
» » 1890 4% „	92.1
» » 1891 4% „	92.10
» » 1894 4% „	92.7
Imp. mun. Buc. „	101 30
PARIS	
Banca Otomană „	595. »
Los turcestĭ. „	112.50
Impr. Egyptian »	—
» Helenic	180. ,
Drum de fier aus.	723. „
Alpinea . . . „	29
RentaFran. 3½%	106.55
» » 3% „	103.52
Ren. Rom. 5% „	10[illegible]
„ » 4% »	93.75
„ » 1894 4% „	—
Ren. Italiană „	94.10
» Ungară „	—

din Bucuresci

24/5 Octombrie 1897.

Impr. de stat romine	
5% Renta perpetuă lei	1[illegible]
5% » amor. 1891 „	101½
5% » » (Im 1892 »	02¼
5% » » din 1893 »	10[illegible]
4% » » 1894 int. „	95½
5% » » (Im. 22½ milioane) „	81
4% » (Im. 50 milioane) „	91½
4% » „ (Im. 274 milioane) »	93½
4% » » (Im. 4[illegible] milioane) „	92½
4% » „ (Im. 120 milioane) „	92½
4% » » (Im 90 milioane) „	93½
5% C. F. R (Conv Schuldverschreib)	
6% Oblig. Stat (Conv. rurale) „	105
Imprumuturĭ de oraşe	
5% Oblig. Comuneĭ Bucureştĭ 1883 lei	99
5% Oblig. Comuneĭ Bucuresci 1884 „	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucuresci 1888 „	—
4% Oblig. Comuneĭ Bucuresci 189· „	100
Idem Idem 1895	97
Imprumuturĭ de societăţĭ	
5% Scr. fonc. rurale lei	9 ·½
4% » » urb. Buc. „	90½
5% » » . Iaşĭ „	87
Acţiunĭ	
Banca Naţ. Rominieĭ lei	—
Banca Agricolă »	—
Banca Romînieĭ »	—
Soc. Asig. Dacia-Rom. „	—
» » Naţională „	—
„ „ reas. Patria „	—
„ rom. con. luc. p. „	—
» de Basalt artific. „	—
„ Lecea »	—

Presa maghiară triumfează şi relevă că Şerban n'a asistat la răspunsul premieruluĭ „pentru a nu încasa lecţiunea meritată ce i-a dar-o Banffy."

Vom reveni. De o camdată ne mulţumim să protestăm în contra aserţiunilor premieruluĭ Banffy care tot ghespanu de altă dată a rămas.

Vom reveni în numărul viitor.

Camatarul Goldwurm dat in judecata

D. Populeanu reprezentantul consiliuluĭ de familie Radu Văcărescu a prezentat astă-zĭ jud. de instrucţie cab. I o listă de toţĭ aceĭ carĭ posedă poliţe de ale d-luĭ Radu Văcărescu, cerînd darea în judecată a cămătaruluĭ Friedrich Goldwurm din Capitală.

D. jude instructor Vasiliu găsind justă cererea d-luĭ Populeanu a deschis acţiune publică în contra d-luĭ Goldwurm.

Periculosul cămătar a şi fost trimis înaintea tribunaluluĭ corecţional pentru delictul de escrocherie.

DEPLASARI

24 Octombrie

Hotel Continental: G. Dragus, prop., Brăila. Isvoranu, prop., Craiova. Albu Gvodroyn, voiajor, London. Lipppert, consul, Crai va Stern, medic, Viena. A Gely, medic, B.-Pesta. S rer, fabricant, London. Baron Tarbe, militar, Belgrad.
Hotel Boulevard: Grainiceanu, colonel, Rimnic. P Chain r, bancher, Brăila. Conte de Loiden, secretar, London. Zoe de Nory, a ti tă, Paris.
Hotel Capsa: G. Negroponte, prop., Mărăşeştĭ General Pi a, prop., Galaţĭ. I. Busdugan, deputat, Botoşanĭ.
Hotel Frascati: Raicovicean, procuror general, Galaţĭ. Zioi, voiajor, St. Max. Caraianu, advocat, Craiova.
Hotel Enghlis: D na Suşu, menage 3, C.-Lung.
Hotel de France: Amalia, inginer. Galaţĭ Col, b n Ion, maior, Birlad. Haupt Gus, comersan, Brăila. W. Adolf, comers., Iaşĭ. B ak, artist, Turin. Căpitan Provianu, militar, Birlad. Zelbuer, comersant Berlin Vogel, comer., Brăila.
Hotel Regal: Colonel Sagona, militar, T.-Severin. Locot. S eriade, militar, Ploeştĭ. Locot. Dumitrescu, militar, Călăraşĭ.
Hotel Union: D-nu Pauleni, comersant, Brăila. Pig ateli, comers., Rusciuk. N. Daganof, comers., Rusciuk. I. Belinoff, comers, Rusciuk.
Hotel Bristol: Piscuit i, antreprenor. Drăgăşanĭ. Müller cu dama, medic, Carlsbad Erimescu, advocat, Iaşĭ Fischer, proprietar, Moineştĭ.
Hotel Central: D-na Cafiler, menageră, Giurgiu D-na Franko, menageră, Giurgiu. Gheo ghiad, comersant, Constanţa Leister, comers., Constanţa. Locot. Petrovicĭ militar, Iaşĭ, I anus, moşier, T.-Măgurel. Dumitrescu T. moşier, Mirid Constandatos, moşier, Giurgiu. Locot. Constantinescu, militar, Giurgiu.
Hotel Metropol: I. N. Filoto, proprietar, Brăila. C. Mărgritescu, deputat, Focşanĭ. Giosan, artist, B cău. Steiner, antreprenor, Focşanĭ. Zaharof, proprietar, Giurgiu.
Hotel Colaro: Familia, Simionovicĭ, prop., Giurgiu Popescu, sub-prefect, Olteniţa. M. Ianidi, prop., Giurgiu.

Noutăţile zileĭ

Din Capitală

„Vulturul" societatea comercială şi industrială a meseriaşilor plăpumarĭ romînĭ, face un călduros apel către toţĭ meseriaşiĭ plăpumarĭ şi tapiţerĭ romînĭ, spre a se aduna în ziua de 26 Octombrie 1897, ora 10 dimineaţa, în localul şcoaleĭ comunale din strada Clemenţeĭ fiind maĭ multe chestiunĭ importante.

†

Membriĭ societăţeĭ comercianţilor de băuturĭ spirtoase sînt convocaţĭ pentru mîine în sesiune ordinară, în localul şcoaleĭ de băeţĭ din strada Clemenţeĭ.

Din străinătate

Ziarul rus „Nowosti" anunţă că între Bulgaria şi Turcia, relaţiunile sînt actualmente foarte încordate. Guvernul bulgar e supărat pe Poartă, fiind-că aceasta nu vrea să permită supuşilor şi funcţionarilor săĭ, purtarea de decoraţiĭ bulgăreştĭ. Pe de altă parte ziarul Nowosti declară că Sultanul a fost foarte răŭ impresionat de o broşură apărută în ultimul timp la Londra, şi prin care se arată proclamarea prinţuluĭ Ferdinand ca rege al Bulgarieĭ ca o cestiune de absolută necesitate. In fine ziarul rus maĭ anunţă, că după apropiata deschidere a şcoalelor sîrbeştĭ în Macedonia, se vor întîmpla ciocnirĭ între Bulgaria şi Sîrbia, va izbucni poate ahiar un războiŭ între

aceste două state ceea ce n'ar conveni de loc Porței

✝

Afacerea Dreyfus.

Deputatul francez George Berry a adresat în Cameră o întrebare ministrului de războiŭ. cu privire la cestiunea Dreyfus, scoasă din noŭ la iveală de senatorul Scheurer-Kestner. Se crede că Billot va răspunde cît mai curînd, de oare-ce are deja documentele pe carĭ se sprijină senatorul Alsacian.

Scheurer-Kestner a declarat unuĭ redactor al ziaruluĭ *Matin*:

„Borderoul în baza căruia Dreyfus a fost condamnat, semăna așa de puțin cu scrisoarea luĭ, în cît am alte piese de o dată nu numaĭ anterioară, dar chiar posterioară procesuluĭ, piese, venite de la ministerul de războiŭ și carĭ sînt de aceiașĭ scrisoare, ca și aceia pretinsă a luĭ Dreyfus. Piesele cu dată posterioară dovedesc în mod suficient inocența. Trădarea se continua pe cînd ex-căpitanul nu maĭ era liber".

Din Vasluĭ

(Corespondență particulară a „Adevĕruluĭ")

Destituirea revizoruluĭ.— Diverse.

Revizorul școlar Al. Vasiliu, pe ziua de 1 Noembrie, a fost înlocuit. In alte împrejurărĭ poate nicĭ n'ar maĭ fi nevoie de semnalat faptul, dar, ținînd seamă de golul ce-l produce în sînul colectiviștilor și chiar conservatorilor,— stimabilul era veșnic guvernamental,— această destituire produce oare-care senzație. In adevăr, în județul nostru avem oamenĭ politicĭ de talia unuĭ Săveanu și Kirițopol, carĭ să 'ntreacă în bașbuzucii chiar pe un Telèman saŭ un Sandu Rîșcanu; dar de oratorĭ, de un Don Paladu sîntem lipsițĭ cu desăvîrșire. Luațĭ desbaterile camereĭ de la înființarea regatuluĭ romîn și vețĭ vedea că afară de d. Pavel Gorgos nimenĭ n'a deschis gura de cît doar să caște.

Inchipuițĭ-vă decĭ în ce încurcătură se aflaŭ oamenii noștri politicĭ: poate vine regele, se daŭ banchete, se inaugurează clădirĭ...... cine ține logosul? Și la orĭ-ce serbare maĭ măreață fostul revizor avea cuvîntul și mărgăritare curgeaŭ din gura luĭ. Dar acum? D. Al. Vasiliu nu maĭ este slujbaș, decĭ a dispărut de pe arena politică — și de aceea acum mă 'ntreb cu groază: „Eĭ? Ce maĭ face de-acum Vasluĭul fără orator?"

Diverse

D. Costică Bastache— cel maĭ jovine dintre senatorĭ — s'a mutat la Iașĭ iar casa sa a dat-o cu chirie primărieĭ pentru școala profesională de fete.

•

Artistul Al. Rădulescu-Mariu de la Teatrul Național din Iașĭ, fiind eliminat dintre societarĭ pe timp de 2 anĭ, a dat Sîmbătă o reprezentație splendidă. Lumea plictisită de monotonie, l'a îndemnat să se stabilească pe iarnă aicĭ.

•

Lemnele furnizate pe la autoritățĭ sînt cu desăvîrșire proaste și putrede. Se vorbește că d. Țurcan, casierul primărieĭ, n'ar fi străin de faptul acesta.

E. Dafin.

Programul stagiuneĭ de operă

Representațiile lirice vor începe la Teatrul Național Sîmbătă, 1 Noembrie, cu *Favorita*, operă în 4 acte de Donizetti.

Repertoriul se compune din următoarele opere seriĭ:

Petru Rareș, operă originală, musica de d. Ed. Caudela.—Favorita.—Lucreția Borgia de Donizetti.—Ernani.—Aida.—Traviata de Verdi.—Norma, de Bellini.—Faust, de Gounod.—Carmen de Bizet.—Ughenoții, de Meyerbeer.—Cavaleria rusticană, de Mascagni.

Ca opère comice avem: Nini, operă comică originală, musica de d. Dumitrescu. Bărbierul din Sevila, de Rossini.—Mignon. Visul uneĭ noptĭ de vară.—Caidul, de Ambr. Thomas.—Lakmé, de Delibes.—Fata Regimentuluĭ, de Donizetti.—Dragonii luĭ Villars, de Maillart.—De-așĭ fi rege.—Stafia (Le Farfadet), de Adam.—Philimon și Baucis, de Gounod. — Zampa. — Un duel sub Henric al III-lea (Le Prè aux Clercs) de Herold.—Zîna albă, de Boïeldieu.—Mireasa vîndută, de Smetana.

Personalul artistic e alcătuit din d-nele: Aneta Medeianu, Irena Vladaia, Olympia Mărculescu, prime done; Lucreția Brezeanu, Elisa Odesianu, soprane.

Domniĭ: I. Băjenaru, Al. Bărcănescu, G. S. Vasiliu, tenorĭ; P. A. Delien, T. Calotescu, baritonĭ; D. Teodorescu, Roberto Tamanti, bașĭ; N. Poenaru, P. Ghimpețeanu, comprimarĭ bariton-bașĭ.

Corul e compus din 40 de persoane.

Domniĭ I. Neuwirth, al II-lea șef de orchestră, și maestru de soliștĭ. Domnul P. Popescu, maestru de cor.

Personalul direcțiuneĭ de scenă: d-nu Th. Aslan, director de scenă.—D-nu N. Eliescu, regisor.—D. P. Scalescu, sufleur de musică. — D-nu I. V. Prenta, sufleur de prosă.

MONTJOYEUX

DIN ANUL TERIBIL

[Amintirĭ]

In ziua de 28 Ianuarie 1871, batalionul gardeĭ naționale, din care făceam și eŭ parte, era în avantposturile Parisuluĭ. Imĭ voĭ aduce aminte toată viața de cerul plumburiŭ de aspectul trist al cîmpiilor. Știam că Parisul trebuia să cedeze. Prusacul fără suflet încetase bombardarea; seara, cînd eram de pază, sergentul ne zise: „azĭ este ultima zi de gardă." Prusacul, cu toate că era victorios, încă nu înceta cu bombardarea; obuzurile se încrucișaŭ vîjiind pe d'asupra capetelor noastre și un strigăt de mînĭ. eși din pepturile tuturor: niște soldațĭ fură ucișĭ. Unul din camarazii noștri zise: „Nu vă indignațĭ; e maĭ bine să fie ast-fel: inimicii arătă ce fel de neam sînt, forța lor ne-a strivit, ne văd că sîntem învinșĭ și tot ne lovesc mereŭ. Oamenii carĭ profită de ultimele momente pentru a maĭ ucide copiiĭ și femeile rătăcite de bărbațiĭ lor, merită să fie urîțĭ veșnic."

•

Obuzurile urmaŭ să vîjie sinistru pe d'asupra capetelor noastre; nicĭ odată nu auzeam bubuitul tunuluĭ așa de aproape. La 12 noaptea tunul încetă d'a maĭ vărsa foc pe gura luĭ ucigașă. Fără a schimba vre-o vorbă stăteam privindu-ne: „Ne-am dus ne-am dus," zise un camarad plîngînd; „Franța a murit pentru vecie, sărmana patrie!" Tăcerea fu întreruptă de vorbele unuĭ copil; el zise: „Am două-zecĭ de anĭ și voĭ vedea regenerarea patrieĭ!" Incepu să plîngă apoĭ și, urmînd a vorbi, arătă prin cîte nenorocirĭ a trecut Franța și tot s'a ridicat. Și, în adevăr, nu e înșelat copilandrul; Franța a mers mereŭ înainte și, cu toate că Germania a fost victorioasă, tot învinsa Francie fu în fruntea lumeĭ. Astă-zĭ, cînd am îmbătrînit și mă gîndesc la acele timpurĭ, îmĭ vine să plîng; dar, văzînd prosperarea Franțeĭ de azĭ, zîmbesc; deși învinșĭ, deși Prusia ne-a furat două departamente, tot noĭ sîntem în fruntea lumeĭ.

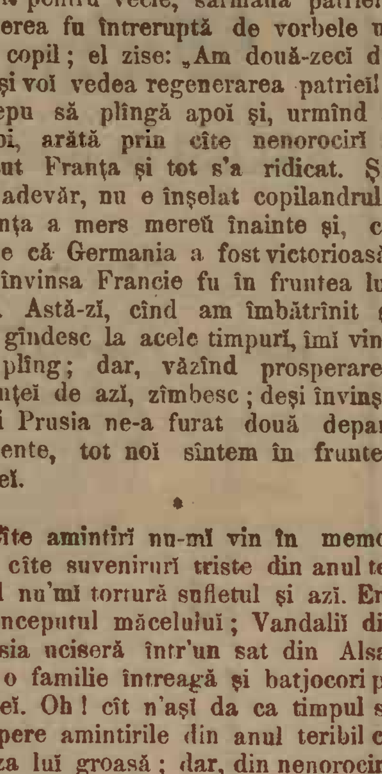
•

Cîte amintirĭ nu-mĭ vin în memorie, cîte suvenirurĭ triste din anul teribil nu'mĭ tortură sufletul și azĭ. Era la începutul măcelului; Vandaliĭ din Prusia uciseră într'un sat din Alsacia o familie întreagă și batjocori pe femeĭ. Oh! cît n'așĭ da ca timpul să acopere amintirile din anul teribil cu pînza luĭ groasă; dar, din nenorocire nu se poate. Iubesc pe toate popoarele, iubesc pe Bavarezĭ, pe Austriacĭ, Ungurĭ, Romînĭ, Italienĭ și chiar pe Turcĭ; dar urăsc pe Prusac, urăsc pe acest slav germanizat. Pururea voĭ fi dușmanul acestuĭ popor blestemat. Și maĭ urăsc pe un singur om, urăsc pe escrocul și criminalul Bismarck... Dar aŭ trecut 27 de anĭ și azĭ cu plăcere văd că vorbele copiluluĭ de la 1871, cînd plîngeam Franța în șanțurile Parisuluĭ, s'aŭ adeverit.

Calon

MODE

Pălărie de iarnă

Capot mic, în velur de un verde tandru. Toată garnitura e dominată de o egretă compusă din două pene de struț: una verde pal, alta neagră. O altă pană tot neagră garnisește partea posterioară și vine să se amestece într'un buchet de chrysantem.

Laura.

LICITATIUNI

— In ziua de 10 Noembrie 1897, orele 11 a. m., se va ține licitațiune publică orală, în localul prefectureĭ județuluĭ Ilfov, pentru arendarea dreptuluĭ de a vîna pe moșia statuluĭ Tăriceni-Curăteștĭ, cu pădurea statuluĭ Ciornuleasa, din județul Ilfov.

— In ziua de 3 Noembrie 1897, orele 3 p. m.. se va ține licitație la arsenalul de construcțiĭ al armateĭ pentru aprovizionarea a 200 m. c. scîndurĭ și grinzĭ de brad și 100 bucățĭ prăjinĭ de brad.

— In ziua de 5 Noembrie 1897, orele 9 a. m., se va ține licitație în localul atelieruluĭ arsenaluluĭ, șoseaua Cotrocenĭ, pentru vinderea cantitățeĭ de 3.100 kgr. praf de cărbunĭ de lemn.

— In ziua de 10 Noembrie 1897, orele 11 a. m., se va ține licitațiune publică, în localul înalteĭ curțĭ de compturĭ, pentru vînzarea unuĭ mobilier vechiŭ scos din serviciŭ, cuprins în inventariŭ, care se poate vedea în toate zilele la grefa aceleĭ curțĭ.

Pentru gospodine

Curățirea ramelor de bronz. — Ramele de bronz se curăță foarte bine devenind ca și nouĭ, frecîndu-le cu feliĭ de ceapă muiate în alcool purificat.

Gastr.

Anunciurile pot conţine adresa saŭ numaĭ iniţiale. Scrisorile nu se liberează de cît presentatoruluĭ chitanţeĭ respective.
Cererile de informaţiĭ relative la un anunciŭ trebue să aibă menţonat numărul anunciuluĭ respectiv.

MICA PUBLICITATE
De Duminecă
Linia de 25 litere 15 banĭ; patru liniĭ 50 banĭ; nu se admite peste patru liniĭ.
Din provincie baniĭ se pot expedia la adresa Administraţieĭ *Adevěruluĭ*, în plic închis cu mărcĭ postale

Nu se admite la „mica publicitate" de cît anunciurĭ relative la *cererĭ şi oferte de slujbă, vinzărĭ şi inchirierĭ, cursurĭ, meditaţiĭ, obiecte perdute şi fondurĭ de comerciŭ, dar fără menţiune de preţ.*

VINZARI şi INCHIRIERI
De vinzare foarte ieftin un loc în Srrada Popa Nan prelungită avînd faţa 4 metri şi lungimea 30. A se adresa Calea Călăraşilor, No. 80. 420—4

Un *bun pianino* Playel de vînzare eftin. Adr. la administraţia Adevěruluĭ. 499—3

De *vinzare* eftin total 365 volume cărţĭ cartonate bibliotecă, literare, romane şi bisericeştĭ la I. Raicoviceanu, Piteştĭ. 452-4

De *vinzare* eftin, total şi pe te 3500 Calendaru vecnic, 280 corpurĭ romanu Femeile din 1793, la I. Raicoviceanu, Piteştĭ. 442 bis. 4

De vînzare un cîine de vînătóre tînăr, rasă pontu engl z. A se adresa Şoseaua Pandurilor str. Paulina No. 6. 502

De *vinzare* un loc de casa str. Intrerilor faţa à 15 m. suprafaţă 660 metri, a se adresa str Ciopoarĭ nol 38. 397—4

De *închiriat* de la Sf. Dumitru o prăvălie în str Săriudar 6 lîngă rest. Cosma. Adr. calea Victorieĭ 44 Mag. de Mode. 374 3

De *vinzare* saŭ închiriat o locomotivă pe linia normală esit ed. atelierul C. F. R. Adr. Theodoriadis Bib.-Vodă 13 B c. 466-6

Rafturĭ şi tijghele puţin uzate se vinde din cauză de mutare pe preţ foarte mic, sînt în calea Moşilor 262 la D. Isvoranu. 433-6

CERERI ŞI OFERTE
Un *tînăr* cu bună purtare cu garanţie 2 000 fr. caută post ca casier incas. saŭ alt post la birou Adr. A. G. la adm. ziar luĭ 477-5

Bun maşinist-ferar şi călăreţ doreşte un serviciŭ Scrie şi vorb perfect lim romînă, germ. sîrbă şi ung. Adresa la Adevěrul. 484—

Student universitar caută la o familie onorabilă odae şi m naj chi r de acum. Cond. modest Adresa la Adevĕrul. 491-1

Un romîn cu 4 cl. lice. term serv. ... vorb. franţ. are garanţ. ... caută serv, de emplogi. Adr. Ştirbeĭ Vodă 96 M-me Berdof 478

Se *primeşte* una saŭ do à domnişoare studente, intr'o familie onorabilă la adr str. Romînă 41 linie de tram aid. 5 0 2

Se *caută* o profesoară engleză care să predea 3 lecţiunĭ săptăminal d-luĭ L. L. post restant, loco. 4 -2

Caut serviciŭ de logofăt de moară pontar saŭ alt serv. Adr. tra a Şerban 37 Sr Mănciules u necăsătorit. 5 3—2

Caut 2 *camere* şi o bucătă ie nemobilate, aproape de centru, a se adresa I. I. Post restant, Constanţa. 395—2

Tînăr dispunînd o garanţie 1500 Leĭ doreşte a ocupa un serviciŭ de ori-ce branşă, a se adr. N. S. Calea Griviţeĭ ..., B c. 379-6

Un *excelent* administrator şi contabil, caută un post la o moşie saŭ la o afacere comercială str. Berzeĭ 104 D. S. 4 5 4.

Un *contabil* romîn de la Banca, caută ocupaţiune pentru orele libere. Pretenţiunĭ modeste. N. S. Virgi.. 2. 3 8—2

O *doamnă* romîncă caută loc de menageră la un domn.
Adresa la administraţia «Adevěruluĭ». 4 2 4

Tînăr avînd 7 clase liceale doreşte un post ca asistent la o farmacie. Adresa la administr. acestuĭ ziar 475

Un *tînăr* cu referenţe bune, caută un post la un birou de comision or biuroŭ de expediţie cu salariu modest a.r. I. L. adm. Adev 468—2

DIVERSE
Meditez cu 10 l. lun. Fisică, Geom. Matem prep. de conduc. ... l. d. curs prim. adr. cu o c. poşt. N. M. Dorobanţi 98, fund 463—2

Doamnă bolnăvicioasă şi nefericită caută scăpare din greaua situaţie prin ajutor de la persóne milóse Adr. «Speranţa» la Adev. 9-3

Se *execută* diferite desemne tehnice în scurt timp cu un preţ moderat. A se adresa la Adm acestuĭ ziar sub C. R. 495-2

Curs de limba franceză de un profesor francez. Strada Colţeĭ No. 52. 416—8

Se *dau eftin.* Două jumătăţĭ mobilă garnitură puţin usate.
Adresa strada Viitoru 95. 446-10

Se *caută* un cazan de 60—70 caĭ putere în perfectă bună stare, cu toate accesoriile luĭ. Adr. B. Manaşk Bibescu-Vodă 13. 448-6

12—15000 *leĭ*, să caută pe hipotecă după Creditul Urban. Adr. sub M. 2993 la acest ziar. 3 7 3

CORESPONDENŢA
D-*luĭ Dr. M. A: M.* Răspunsul afirmativ. Maĭ preferabil 'mĭ ar fi să vă vorb. R grăspun, imediat unde? cînd? aştept. *I. V.* 480

Nina. Ce scriĭ în urmă, mĭ-e témă să nu se intimple scriĭ, a căreĭ şansă de scăpare e minimă şi p. care am fost la P. de 3 o l. *Z.* 4